

5403
ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ, Δ. Φ.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ.

52 ΓΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑΙ Α & Ζ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΤΑΞΙΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΗΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ
ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ-ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ
ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΑΣ & ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ
(Παρά τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον)

ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ, Δ. Φ.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑΙ Α & Ζ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΤΑΞΙΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ
ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ-ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ
ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΑΣ & ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ
(Παρά τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον)

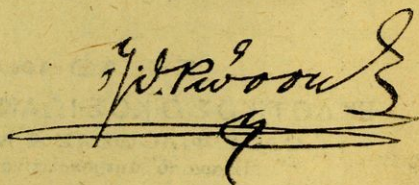
Τὸ ἔρρεισμα τῆς κατὰ πάντας τοὺς αἰῶνας πνευματικῆς κινήσεως καὶ ἡ ἀκένωτος φωτὸς πηγῆ, ἐξ ἧς καταυγάζεται ἡ ἀνθρωπότης, εἶναι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, τῶν ὁποίων οἱ πλείστοι διδάσκονται ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κατανόησις τούτων παρὰ τῆς μαθητιώσεως ἰδίᾳ νεότητος ἀποβαίνει διὰ ποικίλους λόγους ἄκρως δυσχερῆς, ἔγνωμεν νὰ ἐκδώσωμεν διὰ ταύτην πρωτοτύπους τῶν εἰρημένων τῆς ἀρχαιότητος ποιητῶν καὶ συγγραφέων **Σχολικὰς μεταφράσεις**, δι' ὧν αἰροῦνται αἱ σοβαραὶ τῆς ἑρμηνείας δυσχερεῖαι, αἵτινες ἀφ' ἐνὸς μὲν χαλαροῦσι τὴν προθυμίαν πρὸς ἐπίμονον μελέτην τῶν ἀθανάτων ποιητῶν καὶ συγγραφέων τῆς προγονικῆς ἡμῶν εὐκλείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ κατατρίβουσι χρόνον πολύτιμον ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἐπὶ μεγίστῃ ζημίᾳ τοῦ τῆς ἐμβαθύνσεως σταδίου, ἐν ᾧ τὰ μάλιστα ὁ νοῦς ὀξύνεται καὶ θετικῶς καλλιεργεῖται.

Οἱ ποιούμενοι χρῆσιν τῶν ἡμετέρων σχολικῶν μεταφράσεων θέλουσι κατανοήσει εὐχερῶς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας καὶ Ῥωμαίους ποιητὰς καὶ συγγραφεῖς, διότι ἡμεῖς οὐδὲν τὸ σκοτεινὸν καὶ ἀσαφὲς ἐν αὐτοῖς ἀφήκαμεν ἀνερμήνευτον. Διὰ τῶν ἐν παρενθέσει διπλῶν καὶ τριπλῶν πολλάκις ἐπεξηγήσεων καὶ πραγματικῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν ἐν ἀγκύλαις προσθηκῶν καὶ νοημάτων, ἅτινα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις παρελείποντο διὰ τὰς ἀλλοίας τοῦ τότε λόγου συνθήκας, ἐξωμαλύναμεν τελείως τὸ ἔδαφος τῆς πλήρους ἑρμηνείας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐπισώρευσις τῶν πολλαπλῶν ἐπεξηγήσεων καὶ προσθηκῶν δυνατὸν νὰ ἐπιφέρῃ σύγχυσιν, συνιστῶμεν τοῖς ἀναγνώσταις, ὅπως ἀντιπαρέρχονται πᾶν τὸ ἐν ἀγκύλαις καὶ παρενθέσειν, ἐὰν θέλωσι νὰ ἔχωσιν ἀμεσώτατα τὴν εἰς τὸ νέον ἀπόδοσιν τοῦ κειμένου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἀυγούστου 1927

ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΡΩΣΣΗΣ, δ. φ.
Γυμνασιάρχης.

Τὰ γνήσια ἀντίτυπα φέρουσι κάτωθεν τὴν ὑπογραφήν μου

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Α

Θεῶν συνεδρία

Ἦ μούσα διηγῶ μοι (ἦ : ψάλλε μου κανονόχησόν μοι
= ἔννεπέ μοι) περὶ τοῦ πολλοὺς τρόπους ἐξευρίσκοντος ἀν-
δρὸς (ἦ : περὶ τοῦ πολυμηχάνου [διὰ τὴν ἐπίλυσιν δυσκόλων
ζητημάτων ἀνδρὸς, ὡς λ. χ. ἔξευρε τρόπον ἀλώσεως τῆς Ἰλίου
διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ Δούρειου ἵππου, τρόπον κλοπῆς τοῦ ξοῦ-
νίου τῆς Ἀθηνᾶς κλ]), ὅστις παρὰ πολλὰς περιπλανήσεις περιε-
πλανήθη, ἀφοῦ ἐξεπόρθησε [διὰ τοῦ Λουρείου ἵππου] τὴν ἱερὰν
[ἔνεκα τῆς καθιερώσεώς της εἰς τοὺς θεοὺς Ἀπόλλωνα, Ποσειδῶ-
να καὶ Ἀθηνᾶν] πόλιν [Ἴλιον] τῆς Τροίας [χώρας], εἶδε δὲ πό-
λεις πολλῶν ἀνθρώπων καὶ [ἔνεκα τῶν συμφορῶν, τὰς ὁποίας
ἔπαθε παρ' αὐτοῖς] ἔλαβε [πικρὰν] πείραν τῶν ἡθῶν αὐτῶν
(= καὶ νόον ἔγνω)· πολλὰς δ' οὐτος πρὸ πάντων (= ὅ γε)
ὑπέφερε ταλαιπωρίας καὶ κινδύνους (= πάθεν ἄλγεα) ἐν τῇ
[5] ψυχῇ του (= ὄν κατὰ θυμὸν) κατὰ θάλασσαν, προσπαθῶν
καὶ σώσῃ (= ἀρνύμενος) καὶ τὴν ζωὴν του (= ἦν τε ψυχὴν)
καὶ τὴν ἐπάνοδον τῶν συντρόφων [βραχυλογικῶς ἀντί : καὶ τὴν
ζωὴν του καὶ ἐπάνοδον, καὶ τὴν ζωὴν καὶ ἐπάνοδον τῶν συντρό-
φων του]· ἀλλὰ οὐδὲ τοιουτοτρόπως (ἦ : ἀλλὰ παρ' ὅλα ταῦτα·
ἦ : ἀλλὰ παρ' ὅλους τοὺς ἀγῶνας, τὴν πάλην, δὲν= οὐδ' ὧς) ἔσφασε
(= ἔσφραστο) τοὺς συντρόφους, ἀν καὶ σφόδρα ἐπεθύμει (=
ἱέμενός περ)· διότι ἔνεκα τῶν ἐξ ἀνοησίας ἀμαρτημάτων
αὐτῶν (= σφετέρησιν αὐτῶν= ταῖς ἑαυτῶν ἀτασθαλίησιν) ἐχά-
θησαν, ἀχ οἱ μωροὶ (= νήπιοι· σχετλιαστ. ἐπιφώνησις), διότι

ἐκείνοι [μὲν] (=οἱ) κατέτρωγον (=κατὰ ἥσθιον=κατήσθιον) τὰς βοῦς τοῦ Ἥλιου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὑπέρου (=Υψους) ἀλλ' οὗτος τοῖς ἀφῆρεσε τὴν ἡμέραν τῆς ἐπανόδου (=νόστιμον ἡμῶν). [10] Ἀρχίζουσα, ὧ [μοῦσα] θεὰ θύγατερ τοῦ Διός, ἔκρινος οἰουδήποτε σημεῖου (=ἀμόθεν γε) ἐξ ὄλων τούτων τῶν περιπετειῶν (=τῶν) διηγήθητι [περὶ τούτων (=τῶν)] ὡς ἔχεις ἤδη πράξει καὶ δι' ἄλλους ποιητὰς καὶ (=καὶ) εἰς ἡμᾶς (δηλ. εἰς ἐμὲ καὶ τοὺς ἀκροατὰς μου).

Τότε (ὅτε δηλ. ὁ Ὀδυσσεὺς διέτριβεν ἐν Ὀγυγία πλησίον τῆς Καλυψοῦς=ἔνθα) πάντες μὲν οἱ ἄλλοι (τ. ἔ. οἱ μετ' αὐτοῦ συμπράξαντες εἰς τὴν ἄλωσιν τῆς Ἰλίου), ὅσοι διέφυγον τὸν αἰφνίδιον καὶ ἀπότομος ἀφανίζοντα (=αἰπὺν) ὄλεθρον, εὐρίσκοντο εἰς τὰς πατρίδας τῶν ἀπηλλαγμένοι τῶν κινδύνων καὶ τοῦ πολέμου καὶ τῆς θαλάσσης· ἐκείνον δὲ μόνον (=οἶον), ὃν καὶ ἐπόθει (=κεχρημένον) τὴν [εἰς τὴν πατρίδα] ἐπάνοδον καὶ τὴν γυναϊκά του [Πηνελόπην], ἐκράτει ἢ δέσποινα (: ἢ ἐρίτιμος κυρία=πότνια) Νύμφη Καλυψὼ ἢ μεγαλειοτάτη θεὰ (: ἢ λαμ- [15] προτάτη ἐκ τῶν θεαινῶν=δία θεῶν) ἐντὸς τῶν κοίλων σπηλαίων ἐπιθυμοῦσα νὰ εἶναι σύζυγός της.

Ἄλλ' ὅτε πλέον (=δὴ) ἐν τῇ περιοδικῇ τροχῇ τῶν ἐτῶν (ἢ : περιστρεφομένων τῶν ἐνιαυτῶν=περιπλομένων ἐνιαυτῶν) ἤλθε τὸ ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖον (=τῷ) ὤρισαν (=ἐπεκλώσαντο) εἰς αὐτὸν (τὸν Ὀδυσσεῆα=οἱ) οἱ θεοὶ νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του, δηλ. εἰς τὴν Ἰθάκην, καὶ ἐκεῖ δὲν (=οὐδ' ἔνθα) εἶχεν ἀπαλλαγῇ δοκιμασιῶν (: δεινοπαθημάτων=ἀέθλων) καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν προσφιλῶν του προσώπων (=μετὰ οἷσι φίλοισι). Ὅλοι δὲ ἐν γένει οἱ θεοὶ ἡσθάνοντο συμπάθειαν [20] (=ἐλέειρον), [πρὸς αὐτόν] ἐκτὸς τοῦ Ποσειδῶνος· οὗτος δὲ σφόδρα (=ἀσπεργές) διετέλει ὀργισμένος (=μενέαινε) κατὰ τοῦ ἰσοθέου [λόγῳ τῆς καταγωγῆς καὶ τῶν σωματικῶν ἀρετῶν] Ὀδυσσεῶς, πρὶν οὗτος ὁ Ὀδυσσεὺς φθίσῃ εἰς τὴν ἐαυτοῦ χώραν.

Ἄλλ' οὗτος μὲν [ὁ Ποσειδῶν] εἶχε πορευθῆ εἰς τοὺς Αἰθίοπας, οἵτινες εἶναι μακρὰν, πρὸς τοὺς Αἰθίοπας οἵτινες (=τοῖ=οἱ) εἰς δύο μέρη (=διχθὰ) εἶναι δερημένοι, ἔσχατοι ἐκ τῶν

ἀνθρώπων (ἦ : εἰς τὰ [δύο] πέρατα τοῦ κόσμου), οἱ μὲν πρὸς τὸ μέρος τοῦ δύνεντος υἱοῦ τοῦ Ὑπέρου (ἦ : οἱ μὲν δυσμικοί, Νιγρίται), οἱ δὲ πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀνατέλλοντος (ἦ : οἱ δὲ ἀνα- [25] τολικοί, Ἀβυσινοί), ἵνα ἀπολαύσῃ ἐπισήμου θυσίας ταύρων καὶ κριῶν. Ἐκεῖ οὗτος βεβαίως ἐτέροπετο παρακαθήμενος (: ἐπι τῇ παρακαθίσει του = παρημένος) εἰς τὴν εὐωχίαν (: θυσίαν=δαιτί). Ἐκεῖνοι δὲ, δηλ οἱ λοιποὶ θεοὶ(=ἄλλοι) κατὰ τοῦτον ἀκριβῶς τον χρόνον(=δὴ) ἦσαν συνηθροισμένοι εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἤνοιξε πρῶτος τὴν ὁμίλιαν ὁ πατήρ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν· διότι ἀνεμνήσθη ἐνδομύχως (μέσα του=κατὰ θυμόν) τοῦ εὐγενοῦς [λόγῳ κατα- [30] γωγῆς] Αἰγίσθου, τὸν ὅποιον ὡς γνωστὸν ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὁ ἔξακουστὸς Ὀρέστης ἐφόνευσε. Τοῦτον λοιπὸν οὗτος ἐνθυμηθεὶς ἔλεγε μεταξὺ τῶν ἀθανάτων τοὺς [ἔξῃς] λόγους :

«Περίεργον (ἦ : παράξενον=ὦ πόποι), [παρατηρήσατε] λοιπὸν πῶς τῇ ἀλθθείᾳ (=οἶον δὴ νυ) οἱ θνητοὶ (ἦ : οἱ εἰς τὴν μοῖραν—τὸν θάνατον—ὑποκείμενοι) κατακρίνουσι (ἦ : θεωροῦσιν ὡς αἰτίους τῶν συμφορῶν των=αἰτιώονται=αἰτιῶνται) τοὺς θεοὺς! Λέγουσι δηλ. ὅτι ἐξ ἡμῶν προέρχονται τὰ κακά· ἀλλ' οὕτοι καὶ οἱ ἴδιοι ἔνεκα τῶν ἐξ ἀνοησίας ἀμαρτημάτων αὐτῶν ὑφίστανται πικρίας (=ἔχουσιν ἄλγος) περισσοτέρας τῶν ὑπὸ τῆς [35] μοίρας ὀρισμένων (: παρὰ τὴν θέλησιν τῆς μοίρας=ὑπὲρ μόρον), ὅπως καὶ τώρα ὁ Αἰγίσθος παρὰ τὴν θέλησιν τῆς μοίρας ἔλαβε γυναῖκα (ἦ : ἐνυμφεῦθη=γῆμε) τὴν νόμιμον σύζυγον τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρείως [Ἀγαμέμνονος], τοῦτον δὲ ἐπανελθόντα (ἦ : παλινოსτήσαντα) ἐφόνευσεν, ἂν καὶ ἐγνώριζε τὸν φοβερὸν ὄλεθρόν [του], ἀποῦ ἐκ τῶν προτέρων (=πρὸ) ἡμεῖς εἶπομεν εἰς αὐτὸν [τοῦτο], ἀποστείλαντες τὸν δξυδερχῆ (=ἐύσκοπον) Ἐρμῆν, τὸν φονέα τοῦ Ἄργου, μήτε αὐτὸν [τὸν Ἀγαμέμνονα] νὰ φονεύσῃ [40] μήτε νὰ ζητήσῃ νὰ λάβῃ ὡς σύζυγον τὴν γυναῖκά του· διότι ἐκ μέρους τοῦ Ὀρέστου θὰ ἐπέλθῃ ἐκδίκησις ὑπὲρ τοῦ Ἀτρείδου (ἦ : διότι ὁ Ὀρέστης θὰ ἐκδικήσῃ—ἱκανοποιήσῃ—τὸν Ἀτρείδην), ὅταν γίνῃ ἔφηβος καὶ θὰ ποθῇ [ἄτε διατρίβαν μακρὰν αὐτῆς ἐν Φωκίδι παρὰ τῷ Στροφίῳ] τὴν ἑαυτοῦ χώραν (πατρίδα).

Οὕτως ὁμίλησεν ὁ Ἑρμῆς, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε νὰ πείσῃ τὸν νοῦν (=φρένας) τοῦ Αἰγίσθου, ἄν καὶ ἐσκέπτετο τὸ συμφέρον του (=ἀγαθὰ φρονέων)· τῶρα δὲ πάντα [τὰ ἐγκλήματά του] μαζευμένα (=ἀθροῖα) ἐπλήρωσεν».

Πρὸς τοῦτον δὲ ἔπειτα ἀπήντα ἡ ἀστραπηβόλους ὀφθαλ [45] μὲν ἔχουσα (=γλαυκῶπις) θεὰ Ἀθηνᾶ. Ὁ πατήρ ἡμῶν, νιὲ τοῦ Κρόνου, ἦπατε τῶν βασιλέων, ἐκεῖνος τοῦλάχιστον ἔχει φρονευσθῆ (: κεῖται, ἔχει στρωθῆ νεκρὸς=κεῖται) μὲ θάνατον, ὅστις καὶ πολὺ μάλιστα τῷ ἤξιζεν (: ἤρμοζεν=καὶ λίαν εὐκότι), ὅπως εἶθε νὰ ἀπολεσθῆ καὶ [πᾶς] ἄλλος, ὅστις βεβαίως τοιαῦτα ἤθελε πράξει· ἀλλὰ μοι σπαράσσεται (: συντρίβεται=δαίεται· δαίωμα=κόπτομαι) ἡ καρδιά ἔνεκα τοῦ συνετοῦ Ὀδυσσεως, τοῦ δυσμοίρου (: τοῦ δυστυχῆ), ὅστις ἤδη ἐπὶ πολὺν χρόνον (=δητὰ) μακρὰν τῶν προσφιλῶν ὑφίσταται συμφορὰς ἐν περιβρε- [50] χομένη (=ἐν ἀμφιούτῃ) νήσῳ, ὅπου ἀκριβῶς ὑπάρχει τὸ κέντρον τῆς θαλάσσης. Εἶναι νῆσος (=νήσος [ἔστι]) πλήρης δένδρων, ἐν αὐτῇ δὲ (=ἐν δὲ) κατοικεῖ (=δῶματα ναίει) θεὰ, ἡ θυγάτηρ τοῦ ὀλέθρια διανοουμένου (: τοῦ ἐπιβούλου=ὀλοόφρονος) Ἀτλαντος, ὅστις ἀκριβῶς γνωρίζει τὰ βάθη ὅλης τῆς θαλάσσης [τῆς Μεσογείου] καὶ προσέτι κρατεῖ (=ἔχει δὲ τε) μόνος (=αὐτὸς) τοῦς ὑψηλοῦς κίονας, οἵτινες χωριστὰ (δηλ. ἄνω καὶ κάτω ἢ : κεχωρισμένως, ἐν ἀποστάσει=ἀμφίς) κρατοῦσι [56] τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανόν. Τούτου ἡ θυγάτηρ ἐμποδίζει τὸν δυστυχῆ ἄν καὶ ὀδύρεται, καὶ πάντοτε (: καὶ ἀπαύστως=ἀεὶ δὲ) μαγεύει [αὐτὸν] διὰ τρυφερῶν καὶ κολακευτικῶν λόγων [φροντίζουσα] πῶς [=ὅπως] θὰ λησμονήσῃ τὴν Ἰθάκην· ἀλλ' ὁ Ὀδυσσεὺς διακαῶς ποθῶν (=ἰέμενος) νὰ ἀντιληφθῆ (: ἴδη=νοῆσαι) καὶ καπνὸν μόνον (ἦ: καὶ καπνὸν τοῦλάχιστον) ἀνερχόμενον (: ἀνυψούμενον=ἀποθρόσκοντα) ἐκ τῆς πατρίδος τοῦ ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποθάνῃ [μᾶλλον]. Καὶ δὲν γυρίζει (: κάμπτεται= [60] οὐδὲ ἐντρέπεται) λοιπὸν σοῦ μάλιστα (=σοὶ περ) ἡ καρδία, ὦ Ὀλύμπιε; Δὲν σὲ ἠύχαριστει λοιπὸν (=οὐ νύ τοι χαρίζο) ὁ Ὀδυσσεὺς προσφέρων θυσίας ἐν τῷ ναυτικῷ στρατοπέδῳ (=παρὰ νηυσὶ) τῶν Ἀργείων (: Ἑλλήνων) ἐν τῇ εὐρυχώρῳ [διὰ τὴν πρὸ τοῦ Ἰλίου πεδιάδα] Τροίᾳ [χώρῃ]; Διατί λοιπὸν

ὦ Ζεῦ, τόσον ἐμίσησας αὐτὸν (=ὠδύσαί οἱ) ;
 Πρὸς ταύτην δ' ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ τὰς νεφέλας συναθροίζων
 Ζεὺς. «Τέκνον μου, ποῖος λόγος διέφυγε τὸ περίφραγμα τῶν
 ὀδόντων σου (ἢ: ποῖος λόγος διέφυγε τοῦ στόματός σου); Πῶς
 λοιπὸν (ἢ: πῶς ὑστερονάπὸ τὰς προσενηχθείσας πρὸς με θυσί-
 ας ἐν τῷ ναυτικῷ στρατοπέδῳ—πῶς ἔπειτα) ἐγὼ ἤθελον λησμο-
 νήσει τὸν ἔξοχον [διὰ τὰς ἐπινοίας του] (=θεῖοιο) Ὀδυσσεά,
 ὅστις ὑπερέχει (=περὶ ἐστὶ—περίεστι) μὲν τῶν θνητῶν κατὰ τὸν
 νοῦν, περισσῶς δὲ (ὑπὲρ πάντας δὲ τοὺς ἄλλους θνητούς=περὶ)
 ἔδωκε ἱερὰ (:θυσίας προσέφερε) εἰς τοὺς ἀθανάτους θεούς, οἵ-
 τινες (=τοῖ=οἱ) κατοικοῦσιν τὸν εὐρὺν οὐρανόν. Ἄλλ' ὁ Πο-
 σιδῶν ὁ φέρων τὴν γῆν [ὡς δίσκον ἐπὶ τῶν ὑδάτων] (=γαιή-
 σχος) εἶναι πάντοτε ἀδυσωπήτως (:ἐπιμόνως=ἀσκελὲς) ὠργισμέ-
 νος [κατὰ τοῦ Ὀδυσσεῶς] ἔνεκα τοῦ Κύκλωπος, τὸν ὁποῖον ἐστέ-
 [70] ρησε τοῦ ὀφθαλμοῦ (:ἐτύφλωσε), τοῦ ἰσοθέου [διὰ τὴν
 ὁμίαν καὶ τὸ ἀνάστημα] Πολυφήμου, τοῦ ὁποῖοῦ ἡ δύναμις εἶ-
 ναι μεγίστη μεταξὺ ὄλων τῶν Κυκλώπων· διότι (=δὲ) ἐγέννη-
 σεν αὐτὸν ἡ νύμφη Θώωσα, ἡ θυγάτηρ τοῦ Φόρκυκος ἀρχοντος
 (=μέδοντος) τῆς ἀκαταπονήτου θαλάσσης ὑπανδρουθεῖσα τὸν
 Ποσιδῶνα ἐντὸς κοίλων σπηλαίων. "Ἐπιτε λοιπὸν (=ἐκ τοῦ
 δὴ) ὁ τὴν γῆν σείων [λόγῳ τῶν βιαίων κινήσεων τῆς θαλάσσης,
 ἔφ' ἧς αὕτη ὡς δίσκος ἐπιπλέει] (=ἐνοσίχθων) Ποσιδῶν δὲν φο-
 νεύει μὲν ποσῶς τὸν Ὀδυσσεά, ἀλλὰ ἀποπλανᾷ (:ἀποθεῖ=πλάττει)
 αὐτὸν μακρὰν (=ἀπὸ) τῆς πατρικῆς γῆς (:τῆς πατρίδος). Ἄλλ'
 ἄς σκεφθῶμεν σοβαρῶς (=ἄγετε περιφραζόμεθα) πάντες ἡμεῖς
 ἐδῶ (=οἴδε) περὶ τῆς [εἰς τὴν πατρίδα] ἐπανόδου, πῶς θὰ ἐπα-
 νέλθῃ· ὁ δὲ Ποσιδῶν θὰ ἀφήσῃ τὴν ὁργὴν του (:θὰ παραι-
 τηθῇ τῆς ὁργῆς του); Διότι ἀληθῶς (=μὲν=μὴν) δὲν θὰ δυνη-
 θῇ ποσῶς ἀνιθέτως πρὸς ὄλους (:ἀντιπολιτευόμενος ὄλους=
 ἀντία πάντων) νὰ ἐξακολουθῇ ἐρίζων μόνος (=οἶος) ἐναντίον
 τῆς θελήσεως (=εἰς τὸ πείσμα=ἀέκητι) τῶν ἀθανάτων
 θεῶν».

[80] Πρὸς τοῦτον δὲ ἀπεκρίνατο ἔπειτα ἡ ἀστράπτοντας ὀφθαλ-
 χουσα Ἀθηναΐ· «ὦ πάτερ ἡμῶν, υἱὲ τοῦ Κρόνου, ὑπάτε τῶν
 ἀρχόντων, ἐὰν μὲν λοιπὸν πράγματι τώρα τοῦτο, [τὸ] νὰ ἐπανεέλ-

θη δηλ. ὁ πολυσύνετος (:ὁ τετραπέρατος) Ὀδυσσεὺς εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, [εἶναι (=ἔστιν)] ἀρεστὸν εἰς τοὺς μακαρίους θεοὺς τότε (:ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει=ἔπειτα) τὸν μὲν Ἑρμῆν τὸν διαβιβάζοντα τὰς ἀγγελίας τῶν θεῶν (:τὸν ἄγγελον τῶν θεῶν=διάκτορον) τὸν φονέα τοῦ Ἄργου (:τὸν Ἀργοκτόνον=ἀργεῖφόν- [85] τὴν) ἃς προστάξωμεν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν νῆσον Ὀγυγίαν, ἵνα τάχιστα εἴπῃ εἰς τὴν ὠραίους πλοκάμους ἔχουσαν νύμφην [Καλυψὼ] τὴν ἀμειτάτρεπτον (τὴν στερορὰν=νημερτέα) ἀπόφασιν, τὴν ἐπάνοδον δηλ. τοῦ καρδίαν καρτερικὴν ἔχοντος (:τοῦ καρτεροψύχου, τολμηροῦ=ταλασίφρονος) Ὀδυσσέως, ἵνα (=ὄς κε) ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα. Ἐγὼ δὲ θὰ εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν Ἰθάκην, ἵνα τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐξερεθίσω [κατὰ τῶν μνηστήρων] περισσότερον [ἢ πρότερον] καὶ ἐμβάλω ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ θάρ- [90] ρος (=μένος), ἵνα, ἀφοῦ καλέσῃ εἰς συνέλευσιν τοὺς κόμην τρέφοντας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Ἀχαιοὺς (:Ἰθακησίους) ἀπαγορεύ- σῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς αἰσχροῦς διαγωγῆς εἰς πάντας τοὺς μνηστῆρας (=ἀπειμέμεν πᾶσι μνηστήρσι) καὶ οἱ ὅποιοι ἀδιακόπως τοῦ σφάζωσι (=σφάζουσι οἱ) πρόβατα, ἅτινα [ἐν τῇ βοσκῇ] εἶναι πυκνὰ συμμαζευμένα (=ἀδινὰ) καὶ στρεψίποδας καμπυλοκεράτους βοῦς. Θὰ στείλω δὲ [αὐτὸν] εἰς τὴν Σπάρτην καὶ εἰς τὴν ἀμμώδη Πύλον, ἵνα πληροφορηθῇ περὶ τῆς ἐπάνοδου [95] τοῦ πατρὸς του (=πατρὸς φίλου), μήπως ἴσως ἀκούσῃ τι περὶ αὐτοῦ (=ἦν που ἀκούσῃ), καὶ ἵνα περιβάλῃ αὐτὸν εὐκλεία (: δόξα ἀγαθὴ, φωτοστεφανὸς δόξης=κλέος ἐσθλὸν) μεταξύ ἀνθρώπων.

Ἀθηνᾶς παρσίνεσις πρὸς Τηλέμαχον.

Μνηστήρων εὐωχία.

Τοιοῦτοτρόπως ὁμιλήσασα [καὶ συγκατανευσάντων τῶν λοιπῶν θεῶν] ἔδρασε ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς τὰ ὠραῖα πέδιλα [τὰ ἀθάνατα] τὰ χρυσᾶ, τὰ ὅποια ἔφερον αὐτὴν καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης (=ἔφ' ὑγρὴν [γαῖαν]) καὶ ἐπὶ τῆς ἀπεράντου ξηροῦς ἰσοταχῶς (: συγχρόνως=ἅμα) μὲ τὰς πνοὰς τοῦ ἀνέμου. Ἔλαβε δὲ μεθ' ἑαυτῆς (=εἴλετο δὲ) τὸ ἰσχυρὸν δόρυ, τὸ λογχωτὸν δι'

ὄξεος χαλκοῦ (: τὸ φέρον ὄξειαν χαλκίνην αιχμὴν=ἀκαιχμῆον
 [100] ὄξει χαλκῶ), τὸ βαρὺ, τὸ μέγα, τὸ στερεόν, διὰ τοῦ ὁποῖου
 (=τῶ) δαμάζει (: καταβάλλει) τάξεις (: σειρὰς=στίχας) γεν-
 ναίων ἐπ' ἀνδρείῳ ἀνδρῶν, ὁσάκις κατ' αὐτῶν συμβῆ νά δο-
 γισθῆ (=τοῖσιν [κεν] κοπέσσεται) ἢ ἰσχυροῦ πατρὸς (ζόρη) // Ἐ-
 ξεκίνησε δὲ μεθ' ὁρμῆς (=αἴξασα) πρὸς τὰ κίτω ἀπὸ τὰς κο-
 ρυφὰς (=κατὰ καρῆνων) τοῦ Ὀλύμπου καὶ [λαβοῦσα ΝΑ κα-
 τεύθυνσιν] ἐστιάθη (: σταμάτησεν, πάτησεν) ἐν τῇ περιοχῇ (=
 (=ἐνὶ δῆμῳ) τῆς [πόλεως] Ἰθάκης, ἐν τῇ ἐξωθύρα (=ἐπὶ
 προθύροισιν) τοῦ Ὀδυσσεῶς [καὶ δὴ] ἐπὶ τοῦ καταφλίου ταύ-
 τῆς τῆς ἐξωθύρας τῆς ἀγούσης ἀπὸ τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν ἀσλὴν
 [105] (=οὔδοῦ ἐπ' ἀσλείου): ἐκράτει δὲ ἐν τῇ παλάμῃ τὸ χαλ-
 κοῦν δόρυ, ὁμοιάζουσα (=εἰδομένη) πρὸς ξένον, πρὸς τὸν ἡγε-
 μόνα τῆς νήσου Τάφου Μέντην. Ἔβρε δὲ ὡς ἦτο φυσικόν (: ὡς
 ἄλλως ἀνεμένετο=ἄρα) τοὺς αὐθιάδεις μνηστήρας Οὔτοι μὲν τότε
 (δηλ. κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον=ἔπειτα) διεσκεδάζον (=ἐτερ-
 πον θυμὸν) διὰ πεσσῶν (ψήφων) καθήμενοι [ἐν τῇ αὐλῇ] πρὸ
 τῆς θύρας [τοῦ μεγάρου] ἐπὶ δερμάτων βοῶν [τοῦ Ὀδυσσεῶς]
 τοὺς ὁποίους οἱ ἴδιοι ἐφόνευσαν (: ἔσφαξαν). Κήρυκες δὲ καὶ
 δραστήριοι (=διωρητοὶ) θεράποντες χάριν αὐτῶν (=αὐτοῖσι),
 ἐκαῖνοι μὲν (οἱ κήρυκες) ἀνεμίγνυον οἶνον καὶ ὕδωρ ἐντὸς τῶν
 κρατήρων, οὔτοι δὲ (οἱ θεράποντες) ἀφ' ἐτέρου (=αἴτε) με-
 σπόγγους πολυτροπητοὺς ἐπλυνον τὰς τραπέζας καὶ παρέθειον
 αὐτὰς πρὸ τῶν καθισμάτων, ἄλλοι δὲ (=τοὶ δέ) [ἐκ τῶν θερα-
 πόντων] κρέατα πολλὰ διεμέλιζον.

Ταύτην δὲ πολὺ πρῶτος [ἐκ τῶν ἄλλων] εἶδεν ὁ θεόμορφος
 (: ὁ πρὸς θεὸν ὁμοῖος=θεοειδής) Τηλέμαχος· διότι ἐκάθητο με-
 ταξὺ τῶν μνηστήρων περίλυπος (=τετιμημένος) κατὰ τὴν καρ-
 διαν τοῦ βλέπων νοερῶς (: φανταζόμενος, διαλογιζόμενος=
 =ὁσόμενος ἐν φρεσίν) τὸν ἐνδοξον (=ἔσθλόν=ἀγαθόν) πα-
 [115] τέρα [του], μήπως ἐμφανισθεῖς ἐκ τινος μέρους ἠθελε
 διασκορπίσει (=σκέδασιν θεῖη) τοὺς μνηστήρας, αὐτοὺς μὲν
 (=τῶν μὲν) ἀνά τὰς αἰθούσας τῶν ἀνακτόρων (=κατὰ δώμα-
 τα), [ἐνθα καὶ θὰ ἐξολοθρευόντο], ὁ ἴδιος δὲ ἠθελεν ἔχει τὸ βα-
 σιλικὸν ἀξίωμα μεθ' ὄλων του τῶν τιμῶν (=τιμῆν) καὶ ἠθε-

λεν βασιλεύσει ἐν τοῖς ἀνακτόροις αὐτοῦ (=δώμασιν οἷσιν).

Ταῦτα σκεπτόμενος, ἐνῶ ἐκάθητο μεταξύ τῶν μνηστήρων, ἠτίεισε (=εἶσινε=εἰσεἶδε) τὴν Ἀθηναίαν. Ἐβάδισε δὲ κατ' εὐθεϊάν πρὸς τὴν ἐξωθύραν, διότι (=δὲ) ἦσθάνθη δικαίαν ἀγανάκτησιν (=νεμεσσήθη) ἐν τῇ ψυχῇ του [μέ ἐκείνο τὸ ὁποῖον [120] ἔβλεπεν] εἰς ξένος ἐπὶ πολὺν χρόνον νὰ ἴσταιται ὄρθιος ἐν τῇ ἐξωθύρᾳ· σταθεῖς δὲ πλησίον (ἦ : πλησιάσας δὲ) ἔλαβε τὴν δεξιάν [του] χεῖρα καὶ τοῦ ἐπῆρε (=ἐδέξατο [οἶ]) τὸ χαλκοῦν δόρυ καὶ φωνὴν ἐκβαλῶν (=φωνήσας) ἔλεγε πρὸς αὐτὴν τοὺς [ἔξῃς] πτερωτοὺς λόγους· «Χαῖρε, ὦ ξένε, θὰ φιλοξενηθῆς πλησίον ἡμῶν· ἔπειτα δέ, ἀφοῦ γευματίσης (ἦ : ἀφοῦ φάγης ἐκ τοῦ φαγητοῦ=δείπνου πασσάμενος) θὰ εἴπῃς [τὸ πρῶγμα], οὐτινος ἔχεις χρεῖαν (ἦ : ὅ,τι χρειάζεσαι)».

[125] Οὕτως εἰπὼν (ἦ : ἀφοῦ τοιαῦτα εἶπε), προεπορεύετο ἐκείνη δέ, ἡ Παλλὰς Ἀθηναῖα, ἠκολούθησεν. Οὗτοι δέ, ὅτε ἦδη ἀκριβῶς (=δὴ ρά) ἦσαν ἐντὸς τοῦ ὑψηλοῦ μεγάρου, τὸ μὲν δόρυ φέρον, ἐτοποθέτησε ὄρθιον (=ἔστησε) φυσικὰ (=ῥά) παραλλήλως εἰς ὑψηλὸν κίονα ἐντὸς [προσηρμοσμένης ἢ προσδεδεμένης τῷ κίονι] καλλιεξεσμένης δορατοθήκης, ὅπου ἀκριβῶς πολλὰ ἄλλα δόρατα τοῦ καρτεροψύχου Ὀδυσσεῶς ἔμενον ὄρθια, αὐτὴν δὲ [τὴν θεάν] ὀδηγῶν ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνου (ἦ : ἐπὶ καθίσματος ἔχοντος ἔρεισμα τῶν νώτων καὶ τῶν χειρῶν, ἦτοι πο[130] λυθρόνας), καλλιτεχνικῶς ἐπεξεργασμένου, ἀφοῦ ἔστρωσε ὑποκάτω [ὡς ὑπόστρωμα] (=ὑπὸ πετάσας) λινοῦν ὑφασμα (=λίνα) ὑποκάτω δὲ [αὐτοῦ] (=ὑπὸ δὲ) ὑπῆρχεν ὑποπόδιον (=θρήνης) διὰ τοὺς πόδας· ἐτοποθέτησε δὲ πλησίον δ' ἴδιος διὰ τὸν ἑαυτὸν του (=παρ' δ' αὐτὸς θέτω) ἀνάκλιτρον (: κάθισμα ἔχον μόνον ἐρεσεινωτον=κλισμὸν) πεποικιλμένον, ἐκτὸς τοῦ κύκλου (=ἐκτοθεν) τῶν ἄλλων, δηλ. τῶν μνηστήρων, μήπως ὁ ξένος στενοχωρηθῆις ἐκ τοῦ θορύβου (=ὄρουμαγθῶ) δὲν εὐχαριστηθῆ (ἦ : ἀηδίαση) ἐκ τοῦ γένυματος, διότι εὐρέθη με[135] ταξὺ ἀναισχύντων (ἰταμῶν, θρασέων) καὶ ἵνα ἐρωτήσῃ αὐτὸν περὶ τοῦ ἀπόντος πατρὸς. Ἡ δὲ θεραπαινὶς φέρουσα ὕδωρ τοῦ νιψήματος (ἦ : ὕδωρ νίψεως χειρῶν=χέρονιβα) ἐντὸς ὠραίου χρυσοῦ ἀγγείου (: κανατιοῦ, μπρικιοῦ=προχόφ) ἐπέχεεν [εἰς

τὰς χεῖρας] ὑπεράνω ἀργυρᾶς *λεκάνης* (=λέβητος), ἵνα νιφθῶσι·
 πλησίον δὲ [αὐτῶν] *ἤπλωσε* (ἦ: ἔτοποθέτησε κατὰ μῆκος=ἐ-
 τάνυσε) *καλὰ πλανισμένην* (=ξεστὴν) τραπέζαν. *Οἰκονόμος*
 δὲ *σεβαστή* (=ταμὴν δ' αἰδοίην) φέρουσα παρέθηκε *ἄρτον* (= [140] σῖτον) [ἀφοῦ ἐπέθηκε πολλὰς *τροφὰς* (=εἷδατα) εὐχαρί-
 στως προσφέρουσα ἐκ τῶν ὑπαρχόντων]. *ὁ δὲ διαμελιζὼν τὸ*
κρέας εἰς μερίδας (=δαιτρός δὲ) *λαβὼν* (ἦ: σηκώσας=αείρας)
 [ἀπὸ τῆς μαγειρικῆς τραπέζης] παρέθηκε *πινάκια* κρεάτων παν-
 τὸς εἶδους, ἔθετε δὲ πλησίον αὐτῶν χρυσᾶ ποτήρια· ὁ δὲ κήρυξ
 [Μέδων] *συχνὰ ἐπήγαινε καὶ ἤρχετο* (ἦ: προσήρχετο=ἐπώχετο)
 κερνῶν αὐτούς.

Εἰσηλθὼν δὲ οἱ θρασεῖς μνηστήρες. Οὗτοι *λοιπὸν τότε* (=ἐ-
 [145] πειτα) *ἐκάθισαν κατὰ σειρὰν* (=ἐξείης) ἄλλοι ἐπὶ ἀνα-
 κλίντρων καὶ ἄλλοι ἐπὶ θρόνων. Εἰς τούτους δὲ οἱ μὲν κήρυκες
 ἔχονον ὕδωρ ἐπὶ τῶν χειρῶν, *αἱ δὲ δορυάλωτοι δοῦλαι* (=δμῳαὶ)
 ἔσῳρεθον πλησίον αὐτῶν ἄρτον ἐντὸς κανίστρων, *εὐγενεῖς δὲ*
νέοι (: οἱ θεράποντες καὶ οἱ κήρυκες=κοῦροι δὲ) ἐπλήρωσαν
 μέχοι στεφάνης τοὺς κρατῆρας ἐκ ποτοῦ. Ἐκεῖνοι δὲ [οἱ μνηστή-
 ρες] *ἤπλωσαν* (=ἱάλλον) τὰς χεῖρας πρὸς τὰ προτεθειμένα ἔτοι-
 μα *τονωτικά φαγητά* (ἦ: στυλωτικά φαγητά=ὀνήατα). Ἀφοῦ δὲ
 οἱ μνηστήρες *ἐξέβαλλον ἐξ ἑαυτῶν* (=ἐξ ἔντο) τὴν ἐπιθυμίαν
 [150] ποτοῦ καὶ φαγητοῦ (ἦ: ἀφοῦ δὲ ἐκόπη ἡ ὄρεξις τοῦ φα-
 γητοῦ καὶ τοῦ πότου), *εἰς τούτους μὲν ἄλλα ἦσαν ἀντικείμενα*
φροντίδος, τὸ ἄσμα καὶ ὁ χορὸς (ἦ: οὗτοι μὲν περὶ ἄλλας
 νέας ἀπολαύσεις εἶχον στρέφει τὴν προσοχὴν τῶν, ἦτοι περὶ τό-
 ἄσμα καὶ τὴν ὄρχησιν)· διότι ταῦτα ἀκριβῶς εἶναι *τὰ ἐπακόλου-
 θα* (ἦ: τὰ συμπληρώματα) *τοῦ συμποσίου* (: τῆς εὐωχίας=
 =δαιτός). Ὁ δὲ κήρυξ ἐνεχείρισεν ὠραιότατην κιθάραν εἰς τὸν
 Φήμιον, ὅστις, ὡς γνωστόν, ἀναγκαζόμενος ἔψαλλε πλησίον τῶν
 [155] μνηστῆρων. Οὗτος *ἀληθῶς* (ἦ: μὲν=ἦ τοι) παίζων τὴν
 φόρμιγγα *ἤρχετο* (=ἀνεβάλλετο) νὰ ψάλλῃ ὠραῖα· ὁ δὲ Τηλέμα-
 χος *πλησιόσας* (=ἄγχι σχῶν) τὴν κεφαλὴν [αὐτοῦ εἰς τὸ οὖς
 τῆς Ἀθηνᾶς], ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἐκεῖνοι οἱ ἄλλοι, εἶπε πρὸς τὴν
 ἄστραπόφθαλμον Ἀθηνᾶν·

Ἄγαπητέ ξένε, ἀλήθεια θὰ δυσαρεστηθῆς ἐναντίον μου

δι' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θά σοι εἶπω; *Εἰς τούτους μὲν ταῦτα εἶναι ἀντικείμενον φροντίδος* (ἢ: οὔτοι μὲν περὶ τούτων φροντίζουσι περὶ κ.) ἢ κιθάρα καὶ τὸ ἕσμα, *εὐκόλως* (: ἀ- [160] μερίμνως, χωρὶς νὰ σκοτίζωνται διὰ τίποτε=ῤῥῆα), διότι τρώγουσιν *ἀιμωρητὶ* (=νήποιον) ξένην περιουσίαν, ἀνδρὸς τοῦ ὁποῖου τὰ λευκὰ ὀστᾶ ἤδη ἕως (=δήπου) *σῆπονται* (=πύθεται) ὑπὸ τῆς βροχῆς *ἐστρωμένα* (ἢ: πεταγμένα=κείμενα) ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἢ τὸ κῦμα κυλῖει [αὐτὰ] ἐν τῇ θαλάσῃ. Ἐὰν ἐκεῖνον βεβαίως ἤθελον ἴδει ἐπιστρέφοντα εἰς τὴν Ἰθάκην, πάντες θὰ ἠύχοντο νὰ ἦσαν ἐλαφρότεροι κατὰ τοὺς πόδας [μᾶλλον] παρὰ πλουσιώτεροι *ἀπὸ χρυσᾶ κοσμήματα* (=χρυσοῖο) καὶ ἐνδύματα. Τώρα ὅμως ἐκεῖνος μὲν τοιουτοτρόπως ἔχει ἀπολεσθῆ σκληρὸν θάνατον, οὐδὲ [ὑπάρχει] εἰς ἡμᾶς *παρηγορία τις* (=θαλπωρὴ τις) [νὰ τὸν ἐπανίδωμεν], *καὶ ἄν τις* (=εἶπερ τις) τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἀνθρώπων *εἶπη* (=φῆσιν=φῆ) ὅτι θὰ ἔλθῃ· *ἀλλὰ τί τὰ θέλεις* (=δέ), τούτου [τοῦ Ὀδυσσέως] ἢ τῆς ἐπανόδου ἡμέρα ἐχάθη. Ἄλλ' ἐμπρὸς εἶπέ μοι τὸ ἐξῆς καὶ *εἰς τᾶληθινὰ* (=ἀτρεκέως) διηγήθητι λεπτομερῶς. Τίς ἐκ τῶν [170] ἀνθρώπων, *ἐκ τίνος μέρους* (=ποθὲν) *εἶσαι* (ἢ: ἔρχεσαι=εἶς); *Ποῦ* (=ποθι) εἶναι ἡ πατρίς σου καὶ οἱ γονεῖς [σου]; Καὶ ἐπὶ ποίου εἴδους πλοίου (δηλ. ἐμπορικοῦ, πειρατικοῦ, ἰδιοκτητοῦ, ξένου) ἦλθες; Πῶς δὲ οἱ ναῦται *σὲ ὠδήγησαν* (ἢ: σὲ ἔφερον) εἰς τὴν Ἰθάκην; Τίνες ἐκαυχῶντο ὅτι ἦσαν; Διότι βεβαίως δὲν νομίζω ποσῶς ὅτι σὺ ἦλθες ἐνταῦθα πεζός. Καὶ εἶπέ μοι τοῦτο *ἀληθινὸν* (ἢ: ὡς ἀληθές=ἐτήτυμον) ἵνα γνωρίζω *καλῶς ποῖον ἐκ τῶν δύο* (=ἡέ=λότερον) *διὰ πρώτην φοράν* [175] (=νέον) *ἔρχεσαι* (=μεθέπεις) ἢ καὶ *πατρικὸς φίλος εἶσαι* (ἢ: συνδέεσαι ἤδη διὰ ξενίας μὲ τὸν πατέρα μου), διότι πολλοὶ *ξένοι* (=ἄλλοι) ἄνδρες ἤρχοντο εἰς τὸν οἶκον ἡμῶν, διότι καὶ ἐκεῖνος ἦτο ἐπισκέπτης ἀνθρώπων (ἢ: διότι καὶ ἐκεῖνος ἀνεστρέφετο, ἐπεσκέπτετο ἀνθρώπους ἢ: διότι καὶ ἐκεῖνος ἦτο κοσμογυρισμένος).

Πρὸς τοῦτον δὲ *πάλιν εἶπεν* (ἢ: ἀπεκρίνατο) ἡ ἀπαστραπτοντας ὀφθαλμοὺς ἔχουσα Ἀθηναῖ· Δι' αὐτὸ λοιπὸν ἐγὼ πολὺ [180] ἐπακριβῶς θά σοι εἶπω ταῦτα. Καυχῶμαι ὅτι εἶμαι ὁ

Μέντης ὁ υἱὸς τοῦ συνετοῦ Ἀγχιάλου, βασιλεύω δὲ μεταξὺ τῶν φίλων τῆς κοπηλασίας (ἢ: τῶν ναυτικῶν) Ταφίων. Τώρα δὲ ὅπως μὲ βλέπεις (= οὕτως) κατέπλευσα εἰς τὸν [Ῥεῖθρον] λιμένα μὲ τὸ πλοῖον καὶ τοὺς συντρόφους μου, ἐνῶ ἔπλεον ἀνά τὸν βαθὺ ἐρυθρὸν χροῶμα ἔχοντα (ἢ: τὸν ὑπομέλανα) (= οἶνοπα) πόντιον πρὸς ἀλλογλώσσους ἀνθρώπους εἰς τὴν [πόλιν τῆς Κύπρου, ἢ κατ' ἄλλους τῆς Βρεττίας τῆς Ἰταλίας] Ταμέσην ἵνα προμηθευθῶ χαλκὸν (= μετὰ χαλκὸν), φέρω δὲ στιλπνὸν (κα- [185] τειργασμένον= αἰθωνα) σίδηρον. Τὸ δὲ πλοῖόν μου ἔχει ἀράξει (= ἔστηκεν) ἐδῶ δὲ (ἢ: πλησίον= ἤδε) ἔξω (ἢ: εἰς τὰ περὶ χωρὰ, ἐν τῇ ἐξοχῇ = ἐπ' ἀγροῦ), ἐκτὸς τῆς πόλεως ἐν τῷ λιμένι Ῥεῖθρω, κάτωθεν τοῦ δασώδους [ἄρου] Νηίου. Καυχώμεθα δὲ ὅτι εἴμεθα πατρικοὶ φίλοι πρὸς ἀλλήλους ἀνεκὰθεν (: παλαιόθεν= ἐξ ἀρχῆς) καὶ [θα βεβαιωθῆς περὶ τούτου], ἐὰν προσελθῶν ἐρωτήσης καὶ αὐτὸν τὸν περιφανῆ (= ἦρωα) γέροντα Δαέρτην, περὶ τοῦ ὁποῖου λέγουσιν ὅτι δὲν ἔρχεται πλέον εἰς [190] τὴν πόλιν, ἀλλὰ ὅτι μακρὰν ἐν τῇ ἐξοχῇ ὑποφέρει (: βασιανίζεται ἐκ τῶν κακουχιῶν, τοῦ γήρατος) μετὰ τῆς γοαίας θεραπαίνης [τῆς καλουμένης Σικελῆς], ἥ τις παραθέτει εἰς αὐτὸν φαγητὸν καὶ ποτὸν, *ὅταν* (= εὐτ' ἂν) κούρασις καταβάλλῃ τὰ μέλη τοῦ σώματός του (= γυῖα), ἐνῶ σύρεται (: ἐνῶ ἐπιπόνως βαδίζει= ἐρπύζοντα) ἀναβαίνων καὶ καταβαίνων τὸν λοφώδη καλλιεργημένον ἀμπελῶνα. Τώρα δὲ ἦλθον, διότι ἤδη (= δὴ) [μοί] εἶπον ὅτι αὐτὸς ὁ πατήρ σου εὕρισκεται ἐν τῇ χώρᾳ του [195] (= ἐπιδήμιον ἔμμεν)· ἀλλὰ τώρα ὡς βλέπω (= νυ), τοῦτον βεβαίως οἱ θεοὶ ἐμποδίζουσι τῆς ἐπανόδου (= κελεύθου). Διότι ὁ λαμπρὸς Ὀδυσσεὺς δὲν ἔχει ἀποθάνει ἀκόμη ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ, ὡς νομίζω (= πον) ζῶν ἔτι ἐμποδίζεται (: κατακρατεῖται= κατερούκεται) ἐν τῷ εὐρεῖ πελάγει, ἐν περιβροχομένη νήσῳ, σκληροὶ (: ἀφιλόξενοι= χαλεποὶ) δὲ ἄνδρες κατακρατοῦσιν αὐτόν, θηριώδεις, οἱ ὁποῖοι ὡς φαίνεται (: ἴσως= πον) ἐμποδίζουσιν ἐκεῖνον ἄκοντα. Ἀλλὰ τώρα ἐγὼ θά σοι προσέπω (: θά σοι προμαντεύσω) οὕτως ὅπως (ἢ: ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον= ὡς) οἱ ἀθάνατοι θεοὶ [200] μοὶ ἐμνέουσι (= ἐν θυμῷ βάλλουσι) καὶ ὅπως φρονῶ ὅτι θά γίγῃ (: ὅτι θά ἐκτελεσθῆ = τελεσθαι), χωρὶς ποσῶς νά

εἶμαι μάντις τις καὶ χωρὶς νὰ γνωρίζω ἀκριβῶς τὰ τῶν οἰωνῶν. Δὲν θὰ εἶναι πλέον πρὸς χαρὰν σου (=τοί) ἐπὶ *μακρὸν χρόνον* (=δηρὸν) *τοῦλάχιστον* (=γε) μακρὰν τῆς προσφιλοῦς πατρικῆς γῆς *καὶ ἂν ἀκόμη* (=οὐδ' εἶπερ) οἰδηρᾶ δεσμὰ κατακρατοῦσιν [αὐτόν]. *Θὰ σκεφθῆ* (: θὰ ἐξεύρη μέσα καὶ πόρους=φράσ-[205] σεται) πῶς θὰ ἐπανεέλθῃ, διότι εἶναι πολυμήχανος. Ἄλλ' ἔμπρὸς εἰπέ μοι τὸ ἐξῆς καὶ εἰς τάληθινὰ διηγῆθητι λεπτομερῶς, ἐὰν πράγματι [ὅπως λέγεις] ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ Ὀδυσσεῶς εἶσαι τόσον μέγας [κατὰ τὸ ἀνάστημα] παῖς. *Καταπληκτικῶς* (=αἰνῶς) *ἀληθῶς* (=μὲν=μὴν) καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ κατὰ τοὺς ὠραίους ὀφθαλμοὺς ὁμοιάσεις πρὸς [210] ἐκείνον, διότι *τόσον συχνά* (: οὕτω δὰ, ὅπως δηλ. συμβαίνει ἐν τῇ καθ' ἡμέραν ἀναστροφῇ=θαμὰ τοῖον) ἤρχομεθα εἰς ἐπιμειξίαν πρὸς ἀλλήλους, πρὶν βεβαίως ἐκεῖνος ἐπιβιβασθῆ τοῦ πλοίου *διὰ νὰ πλεύσῃ εἰς τὴν Τροίαν* (=εἰς Τροίαν), ὅπου ἀκριβῶς οἱ λοιποὶ, οἱ ἄριστοι ἐκεῖνοι ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἔπλευσαν ἐπὶ τῶν κοίλων πλοίων. Ἐκτοτε (=ἐκ τοῦ) οὔτε ἐγὼ εἶδον τὸν Ὀδυσσεᾶ οὔτε ἐκεῖνος ἔμε»

Πρὸς τοῦτον δὲ *ἀφ' ἑτέρου* (=αὐ) ἀπεκρίνατο ὁ *συνετός* (=πεπνυμένος) Τηλέμαχος [*Ἐπειδὴ μὲ ἐρωτᾷς*], διὰ τοῦτο λοιπὸν, ὃ ξένε, ἐγὼ πολὺ ἀληθῶς (: μετὰ πολλῆς ἀληθείας, ἀκριβ[215] βείας=μάλα ἀτρεκέως) θὰ σοι εἶπω. Ἡ μὲν μήτηρ [μου] λέγει ὅτι ἐγὼ *εἶμαι τούτου* (: κατάγομαι ἀπὸ τούτου τοῦ Ὀδυσσεῶς), ἀλλ' ἐγὼ *τοῦλάχιστον* δὲν γνωρίζω. Διότι *οὐδεὶς μέχρι σήμερον* (=οὐ τις πω) *ἐξηκριβώσεν* ἀσφαλῶς (=ἀνέγνω) *ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως* [αὐτοῦ] *τὴν καταγωγὴν του ὡς πρὸς τὸν πατέρα* (ἢ : τίς εἶναι ὁ πατὴρ του=ἐδὸν γόνον). Εἶθε νὰ ἤμην τῶντι ἐγὼ τοῦλάχιστον υἱὸς τινος ἀνδρὸς ἀληθῶς εὐτυχοῦς, τὸν *ὁποῖον εὐρίσκει τὸ γῆρας ἐπὶ τῶν κτημάτων αὐτοῦ* (ἢ : ὅστις νὰ ἐγήρασκε ἐντὸς τῶν ἀγαθῶν του ἢ : ὅστις νὰ εἶχε χαρῆ τὰ ἀγαθὰ του μέχρι τοῦ γήρατος). Τώρα ὅμως λέγουσιν ὅτι ἐγὼ [220] ἐγεννήθην ἐκ τούτου, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ δυστυχέστατος ἐκ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων, [καὶ σοὶ λέγω τοῦτο], διότι σὺ μὲ ἐρωτᾷς αὐτό».

Πρὸς τοῦτον δὲ πάλιν εἶπεν ἡ ἀπιστροφάπτοντας ὀφθαλμοῦς

ἔχουσα Ἀθηνᾶ· Ἐ^α Ἀληθῶς (=μὲν=μὴν) τὴν γενεάν σου τοῦ-
 λίστον δὲν κατεστῆσαν (: προώρισαν) οἱ θεοὶ ἄδοξον ὡς πρὸς
 τὸ μέλλον, ἀφοῦ σὲ βεβαίως τοιοῦτον (: τόσον ἱκανόν, ἄξιον)
 ἐγέννησεν ἡ Πηνελόπη. Ἀλλ' ἐμπρὸς εἶπέ μοι τὸ ἔξης καὶ εἰς τὰ-
 [225] ληθινὰ διηγῆθητι λεπτομερῶς | τί εἶδους συμπόσιον (εὐω-
 χία=δαίς), καὶ τίς ὄχλος εἶναι οὗτος ἐδῶ : Πρὸς τί λοιπὸν
 χρειάζεσαι αὐτὰ (=τίποτε δέ σε χρεώ [ἔστι τούτων : δαιτός, ὀμί-
 λου]); [Εἶναι]εὐωχία ἐξ ἐορτῆς καὶ θυσίας τινός (=οἴλου= η)
 ἢ εἶναι γαμήλιον συμπόσιον (=γάμος); Διότι αὐτὰ δὲ τοῦλά-
 χιστον τὰ πολυδάπανα [συμπόσια] (=τάδε γε) δὲν εἶναι δια-
 σκέδασις ἀπὸ συνεισφραῶς (: picknick=ἔρανος), ὡς μοι φαί-
 νονται ὅτι εὐωχοῦνται ἐν τῷ οἴκῳ σου συμπεριφερόμενοι (πα-
 ρεκτρεπόμενοι) μὲ περισσὴν ἀναίδειαν (=ὑπερφιάλως ὑβρι-
 ζοντες) Πᾶς συνετός (γνωστικός=πνυτός) τοῦλάχιστον ἀνὴρ,
 ὅστις ἤθελε εὐρεθῆ ἐν τῷ μέσῳ ὄλων αὐτῶν (=μετέλθει),
 ἢθελε καταληφθῆ ὑπὸ δικοῖας ἀγανακτήσεως (=νεμεσσήσαι-
 [230] τὸ κεν) βλέπων τὰς πολλὰς [ταύτας] ἀσχημοσύνας.

Πρὸς ταύτην δὲ ἀφ' ἐτέρου ἀπεκρίνατο ὁ συνετός Τηλέμαχος·
 Ἐ^α ἔξενε, ἐπειδὴ λοιπὸν τώρα (=δὴ) μὲ ἐρωτᾷς καὶ μετὰ πε-
 ριεργίας ἐξετάξεις (=μεταλλάξ), [ἄκουε λοιπόν]: φαίνεται μὲν
 ὅτι ἤτο ποτε (: πιθανὸν μὲν νὰ ἤτο ποτε=μέλλεν ἔμμεναι) ὁ
 οἶκος οὗτος δὲ πλούσιος καὶ ἐπιφανής, ἐφ' ὅσον (=ὄφρα) ὁ
 ἀνὴρ ἐκεῖνος ἤτο ἔτι ἐν τῇ πατρίδι· τώρα ὅμως οἱ θεοὶ κατ' ἄλ-
 λον (καὶ ἀντίστροφον) τρόπον (=ἑτέρως) ἠθέλησαν (: τώρα
 ὅμως ἄλλως ἔδοξε τοῖς θεοῖς) ὀλέθρια σκεπτόμενοι, διότι οὗτοι
 [235] (=οἱ) ἀληθῶς (=μὲν=μὴν) ἐκεῖνον κατέστησαν ἄφαντον
 (=ἄιστον) περισσότερον ὄλων τῶν ἀνθρώπων (ἦτοι: ὑπὲρ πάν-
 τας προὔξενησαν κακόν, τὸ ὅποιον δὲν ἐδοκίμασεν ἄλλος ἄνθρωπος
 ἐν τῷ κόσμῳ=περὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων), διότι δὲν θὰ ἐθλι-
 βόμην (=οὐ κε ἀκαχοίμην) [δι' αὐτὸν (=οἱ)] οὕτως ὅπως τώρα
 (=ᾧδε) καὶ ἂν ἀκόμη εἶχεν ἀποθάνει (καὶ δι' αὐτὸν τὸν θάνα-
 τὸν του=θανόντι), ἐὰν ἐφονεύετο ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων τῆς
 ἀκολουθίας του ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Τρώων ἢ ἐν τοῖς κόλποις τῶν οἰ-
 κείων του (=ἢ ἐ φίλων ἐν χερσίν), ἀφοῦ ἔφερεν εἰς πέρας τὸν πό-
 λεμον. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ (ἐὰν δηλ. ἐφονεύετο ἐν τῇ χώ-

ρα τῶν Τρώων=τῷ) *θὰ καισεκεύαζον* (:θὰ ἀνήγειρον) δι' αὐτὸν
 βεβαίως *μνημα ἐκ σωροῦ χόματος* (=τύμβον) ὅλοι ἐν γένει
 [240] οἱ Ἄχαιοι ("Ἕλληνες) *καὶ θὰ ἐκέρδιζεν* (=ἤρατό κε) *διὰ*
τὸ μέλλον (=ὀπίσω) μεγάλην δόξαν, τὴν ὅποιαν θὰ ἐκληροδό-
 τε: καὶ εἰς τὸ τέκνον του. Τώρα δὲ ἀνῆρπασαν αὐτὸν ἀδόξως *αἱ*
Ἄρπυιαι (=αἱ ἀφαρπάζουσαι θύελλαι). *Πάει* (:ἀπόλετο=οἴχε-
 ται) ἄφαντος *χωρὶς νὰ ἀκουσθῆ* (:ἄνευ εἰδήσεων=ἄπυστος), εἰς
 ἐμὲ δὲ ἀφῆκε θλίψεις καὶ στεναγμούς: ἀλλ' οὐδαμῶς στενάζω ἐ-
 κείνον μόνον θρηνηῶν, ἀποῦ *τώρα* (=νῦ) οἱ θεοὶ ἄλλας φοβερὰς
 [245] πικρίας ἐδημιούργησαν δι' ἐμέ. "Ὅσοι δηλ. εὐγενεῖς ἔχουσι
 τὴν ἀρχὴν (βασιλείαν) εἰς τὰς νήσους, ἦτοι καὶ εἰς τὸ Δουλίχιον
 [τῶν Ἐχινάδων] καὶ εἰς τὴν Σάμην (δηλ. τὴν Κεφαλληνίαν) καὶ εἰς
 τὴν δασώδη Ζάκυνθον καὶ ὅσοι ἄρχουσιν ἀνά τὴν *τραχεῖαν* (=πε-
 τρώδη) Ἰθάκην, τόσοι ζητοῦσιν εἰς γάμον τὴν μητέρα μου· φθεί-
 ρουσι δὲ τὴν *περιουσίαν μου* (=οἶκον). Αὕτη δὲ οὔτε ἀρνεῖται
 τὸν γάμον, *ὅστις προκαλεῖ τὸν ἀποτροπιασμόν* (=στυγερόν),
οἷε δύναται νὰ δώσῃ ἐν τέλος [τῆς μνηστείας ταύτης] (ἦ: οὐτε
 [250] δύναται νὰ ἐκτελέσῃ, πραγματοποιήσῃ αὐτόν). Οὗτοι δὲ
 φθείρουσι τρώγοντες τὴν περιουσίαν μου· ταχέως *τώρα πλέον*
 (=δὴ) καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον *θὰ ἐξοντώσωσι* (:θὰ κάμωσι κομμάτια
 =διασπαράσουσι). *Ἐπὶ τούτοις δὲ ἐξοργισθεῖσα* (:ἐξαργιωθεῖσα=
 ἐπαλαστήσασα δὲ) ἔλεγε πρὸς τοῦτον ἢ Παλλάς Ἄθηνά· *«ὦ πῶ*
πῶ (ἦ: αἰσχος! τρομερόν! ἀνήκουστον!), *ἀλήθεια λοιπὸν* (=ἦ
 δὴ) *πολὺ* (=πολλὸν) *ἔχεις ἀνάγκην* (=δεύει) τοῦ ἀπόντος
 Ὀδυσσεῦς, ὅστις ἤθελεν ἐπιβάλεϊ χεῖρας ἐπὶ τῶν ἀναιδῶν μνη-
 [255] στήρων. *Ἄχ νὰ παρουσιάζετο* (: εἶθε νὰ παρουσιάζετο=
 εἰ γὰρ σταίη) *τώρα ἐπανελθὼν εἰς τὰ πρόθυρα* (=ἐν πρώτῃσι
 θύρῃσι) τοῦ ἀνακτόρου *μὲ* (=ἔχων) *περικεφαλαίαν καὶ ἀσπίδα καὶ*
δύο δόρατα ὦν τοιοῦτος (ἔχων δηλαδὴ τὴν νεανικὴν ἐκείνην ῥώ-
 μῃν=τοῖος ἔων), ὅποιον ἐγὼ εἶδον αὐτὸν *τὴν πρώτην φοράν*
 (=τὰ πρῶτα), πίνοντα καὶ εὐφραινόμενον (διάσκεδάζοντα) ἐν τῷ
 [260] ἡμετέρῳ οἴκῳ, *ὅτε ἐπανεήρχετο* (=ἀνιόντα) ἐκ τῆς [Θεσ-
 πρωικῆς] Ἐφύρας ἀπὸ τοῦ Ἰλου τοῦ υἱοῦ τοῦ Μερμέρου, [ἐάν
 τοῦτο ἐγένετο, τότε δὴ τότε οἱ κ.μνηστῆρας...]: *διότι ὅπως καὶ εἰς*
ἄλλους τόπους καὶ (=καί) *εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος εἶχεν ὑπάγει(ἀπέλ-
 θεῖ) ἐπὶ ταχυπλόου πλοίου ἐπιζητῶν* (=διζήμενος) φάρμακον

ἀνθρωποκτόνον, ἵνα ἔχη αὐτός (: ἵνα ὑπάρχη εἰς αὐτὸν = ὄφρα οἱ εἴη) νὰ ἀλείφῃ τὰ *χαλκίνοι λογχιδίω ἡρμωσμένα* (τὰ χαλκόδετα) βέλη αὐτοῦ· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτόν, διότι *ἀκριβῶς* (= ῥά) *εφοβείτο* (= νειμεσίετο) τοὺς αἰωνίους θεούς, ἀλλ' ὁ πατήρ [265] μου ἔδωκεν εἰς αὐτόν, διότι [τόν] ἠγάπα *φοβερά* (: παρὰ πολὺ = αἰνῶς). Τοιοῦτος ὢν [ὅποιον δηλ. ἐμνημόνευσα ἐν στίχοις 255-257] ὁ Ὀδυσσεὺς εἶθε νὰ *συνανιᾶτο* (ἦ : νὰ ἦρχετο εἰς χεῖρας = ὁμιλήσειε) μὲ τοὺς μνηστήρας· πάντες θὰ εὐρισκον ταχέως τὸν θάνατόν των καὶ θὰ ἔκαμνον πικρὸν γάμον. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν *ἀληθῶς* (= ἦ τοι) *κεῖνται* (: *εὐρίσκονται*) *ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῶν θεῶν* (: ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν θεῶν = ἐν γούνασι θεῶν κεῖται) ἢ θὰ ἐκδικηθῇ [αὐτοὺς] ἐν τῷ μεγάρῳ αὐτοῦ, ἀφοῦ ἐπανέλθῃ, ἢ καὶ οὐχί [δὲν θὰ ἐκδικηθῇ ἐπανελθών]: σὲ δὲ προτρέπω νὰ σκέπτησαι κατὰ ποῖον τρόπον *θὰ ἀποδιώξῃς* (: θὰ ἐκ- [270] καθαρίσῃς) τοὺς μνηστήρας ἐκ τοῦ μεγάρου. Ἀλλ' ἐμπρός (= εἰ δ' ἄγε) τώρα ἄκουσον καὶ *δίδο προσοχῆν* (= ἐμπάξω) εἰς τοὺς λόγους μου. Αὐριον, ἀφοῦ καλέσῃς εἰς συνέλευσιν *τοὺς εὐγενεῖς καὶ ἐντίμους* (= ἦρωας) Ἀχαιοὺς (δηλ. Ἰθακησίους), ἀνακοίνωσον εἰς ὅλους *τὴν γνώμην* (: θέλησιν = μῦθον) σου, οἱ δὲ θεοὶ ἄς εἶναι μάρτυρες ἐπὶ ταύτης. Τοὺς μὲν μνηστήρας διάταξον *νὰ διαλυθῶσι καὶ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς οἰκίας των* (= σκίδνασθαι ἐπὶ σφέτερα), ὡς πρὸς δὲ τὴν μητέρα σου, ἐὰν ἢ [275] καρδία της ἔχη τὴν ὄρεξιν νὰ ὑπανδρευθῇ, *ἄς ἀπέλθῃ δασί-σῳ* (: ἄς ἐπιστρέψῃ = ἄψ ἴτω) εἰς τὸ μέγαρον τοῦ μεγάλῃν ἰσχύν ἔχοντος πατρὸς [αὐτῆς Ἰκαρίου]: οὗτοι δὲ (δηλ. οἱ γονεῖς) *θὰ ἐτοιμάσωσι* (= τεύξουσι) τὸν γάμον καὶ θὰ παρασκευάσωσι *παρὰ πολλήν* (: πλουσίαν) προῖκα, ὅση ἀρμόζει *νὰ δίδῃται* (= ἐπεσθαι) ἐπὶ προσφιλοῦς θυγατρὸς [τῆς τάξεώς της] *θά σου ὑποβάλω* (δώσω) δὲ *συνετήν* (*γνωστικὴν*) *συμβουλήν*, εἰν τυχὸν θελήσῃς νὰ μὲ [280] ἀκούσῃς ἀφοῦ ἐφοδιάσῃς (= ἔρσας) πλοῖον μὲ εἴκοσιν κωπηλάτας, τὸ *ἄριστον* (= ἥτις ἀρίστη), *ὑπαγε* (πορεύου), ἵνα ἐρωτῶν πληροφορηθῆς [τι] περὶ τοῦ πατρὸς, *ὅστις εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφ' οἴτου ἔφυγε καὶ ἔγινεν ἀφαντος* (= δὴν οἰχομένοιο) *μήπως τι* (= ἦν τις) ἐκ τῶν θνητῶν ἀνακοινώσῃ εἰς σέ [τι] ἢ [μήπως] ἀκούσῃς φήμην [τινά] ἐκ Διὸς [προσερχομένην],

ἣτις *εὐρύτατα* (= μάλιστα) μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων *φέρει νέα* (: εἰδήσεις=κλέος). Πρῶτον μὲν ἔλθε εἰς τὴν Πύλον καὶ ἐρώτα [285] τὸν σεπτὸν Νέστορα, ἐκεῖθεν δὲ εἰς τὴν Σπάρτην πρὸς τὸν ξανθὸν Μενέλαον· διότι οὗτος ἐπανῆλθε *τελευταῖος πάντων* (= δεύτατος) ἐκ τῶν χαλκοθωράκων Ἀχαιῶν (Ἑλλήνων). Ἐὰν μὲν ἀκούσης *ὅτι ὁ πατήρ σου ζῶν ἀπῆλθεν ἐκ τῆς Τροίας* (καὶ ἐπὶ λέξει : ἐὰν μὲν ἀκούσης τὴν [ἐν Τροίᾳ] ζῶν καὶ τὴν [ἐκεῖθεν] ἀναχώρησιν τοῦ πατρὸς=ἐὰν μὲν ἀκούσης τὸ ὅτι ἔζη [ἐν Τροίᾳ] καὶ ὅτι ἀπῆλθεν [ἐκ ταύτης] ὁ πατήρ σου), *ἔ τότε* (=ἦ) *ἂν καὶ κατατρώχῃσαι* (ἦ : παρ' ὅλα σου τὰ μαρτύρια) [ἀπὸ τοὺς μνηστῆρας] δύνασαι νὰ ὑπομείνης ἀκόμη ἐπὶ ἐν ἔτος· ἐὰν δὲ ἀκούσης περὶ αὐτοῦ ὅτι ἀπέθανε καὶ δὲν ὑπάρχει [290] πλέον, *τότε πλέον* (: ἐν τοιαύτῃ πλέον περιπτώσει=δη ἔπειτα) ἀφοῦ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν προσφιλῆ *πατρικὴν γῆν* (: πατρίδα) καὶ *κενοτάφιον* (=σῆμα) *ἔγειρε* (: νὰ ἐγειρῆς=χεῖται ἀπρμφ. ἀντὶ προστακτ.) *πρὸς τιμὴν αὐτοῦ* (=οἱ) καὶ πρὸς *τούτοις* (=ἐπὶ) *πρόσφερε* νεκρικὰς προσφορὰς παρὰ πολλὰς, ὅσας ἀρμόζει, καὶ δὸς (=δοῦναι ἀπρμφ. ἀντὶ προστ.) τὴν μητέρα εἰς [ἄλλον] ἄνδρα (ἦ : καὶ ὑπάνδρουσον τὴν μητέρα). Ὅταν δὲ ἦδη ἀποπερατώσης καὶ πράξῃς ταῦτα, *σκέπτου* (=φράζεσθαι ἀπρμφ. ἀντὶ προστ.) *ἐν τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου* [295] (: μὲ ὅλα σου τὰ δυνατά), *πῶς τυχόν* (=ὅπως κε) θὰ φονεύσης τοὺς μνηστῆρας ἐν τοῖς ἀνακτόροις σου ἢ διὰ δόλου ἢ *ἀναφανδόν* (: φανερῶς=ἀμφαδόν). Καὶ δὲν ἀρμόζει εἰς σὲ ποσῶς *νὰ δεικνύης* (: ἔχῃς=ὀχέειν) *παιδαριώδεις τρόπους* (=νηπιίας, νὰ παιδιαρίζῃς), διότι δὲν ἔχεις πλέον ταύτην τὴν [παιδικὴν] ἡλικίαν. Ἡ δὲν *ἔχεις ἀκούσει* (=αἰεὶς· ἐν σημασίᾳ: πρμ.) *τί λαμπρὰν* (ἐξείρετον) *δόξαν* (=οἶον κλέος) ἔλαβεν ὁ *λαμπρὸς* (εὐγενής) Ὀρέστης *ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν* (= πάντας ἐπ' ἀνθρώπους), διότι ἐφόνευσε τὸν φονέα τοῦ πατρὸς [300] του, *τὸν δόλιον σκοποῦς ἔχοντα* (: τὸν δόλιον, καταχθόνιον=δολόμητιν) Αἴγισθον, ὅστις τοῦ ἐφόνευσε τὸν ἐξακουστὸν πατέρα; *Οὕτω καὶ σὺ* (=καὶ σὺ), ὦ ἀγαπητέ, διότι σε βλέπω πολὺ ὠραῖον καὶ μεγαλόσωμον), *ἔσο* (=ἔσσο) γενναῖος, ἵνα καὶ ἐκ τῶν μεταγενεστέρων τις σὲ *ἐπαινέσῃ* (=εὔ εἶπη).

Ἐγὼ δὲ θὰ κατέλθω *τώρα πλέον* (= ἤδη) εἰς τὸ ταχύπλουον πλοῖον καὶ τοὺς συντρόφους, οἱ ὅποιοι, *ἂν δὲν ἀπατώμαι* (ἢ : ἴσως=που) πολὺ *δυσφοροῦσι* (στενωχωροῦνται) ἀναμένοντές με. Ἄλλ' εἰς *σὲ αὐτὸν [ταῦτα] ἔστωσαν ἀντικείμενα φροντίδος* [305] (ἢ : ἀλλὰ σὺ αὐτὸς περὶ τούτου δεῖξον διαφέρον), καὶ δίδε προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους μου».

Πρὸς ταύτην δὲ ἀφ' ἑτέρου ἀπήντα ὁ συντετὸς Τηλέμαχος· «ὦ ξένη, ἀληθῶς ταῦτα μὲν λέγεις *ἐκ φιλικῶν αἰσθημάτων ὀρμώμενος* (: ἐκ φιλικῆς προθέσεως=φίλα φρονέων) καθὼς [λέγει (=ἀγορεύει)] πατὴρ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ οὐδέποτε θὰ λησμονήσω αὐτά. Ἄλλ' ἔμπρὸς τώρα παρὰ μείνον *ἂν καὶ βιάξῃσαι νὰ ἀπέλθῃς* (ἢ : παρ' ὄλην σου τὴν σπουδὴν πρὸς ἀπόπλουον), ἴνα, ἀφοῦ λουσθῆς καὶ *εὐφράνῃς τὴν καρδίαν σου* (ἢ : στυλώσῃς τὴν καρδίαν σου διὰ φαγητοῦ), ἀπέλθῃς εἰς τὸ πλοῖον, χαίρων ἐγκαρδίως, *ἔχων* (: μὲ) δῶρον βαρύτεμον πολὺ ὠραῖον, τὸ ὅποιον θὰ σοι εἶναι ὡς κειμήλιον ἐξ ἐμοῦ, *ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα* (=οἷα) ἠγαπημένοι φιλοξενηταὶ *συνηθίζουσι νὰ προσφέρουσι* (=διδούσιν) πρὸς [φίλους] φιλοξενουμένους».

Πρὸς τοῦτον δὲ ἔπειτα ἀπήντα ἡ ἀστραπηβόλους ὀφθαλμοῦς [315] ἔχουσα θεὰ Ἀθηνᾶ· «Μὴ με κρατῆς τώρα περισσότερον, *διότι λαν ἐπιθυμῶ νὰ ἀπέλθω* (: διότι βιάζομαι διὰ τὸ ταξίδιον=λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο). Δῶρον δέ, ὅτιδήποτε ἢ καρδία σου παρακινεῖ νὰ μοι δώσῃς, *δός* (=δόμηναι ἀπρομφ. ἀντιπροστ.) [μοι] *νὰ φέρω μαζί μου* (=φέρεσθαι) εἰς τὸν οἶκον, ὅτιαν θὰ ἐπιστρέφω, ἀφοῦ ἐκλέξῃς καὶ ἐν πολὺ μάλιστα ὠραῖον· εἰς σὲ δὲ θὰ δοθῇ ἄλλο δῶρον *ἄξιον ἀνταλλαγῆς* (: ἀνάλογον κατὰ τὴν ἀξίαν πρὸς τὸ ἰδικόν σου)».

Ἐκεῖνη μὲν λοιπὸν ἡ ἀστραπηβόλους ὀφθαλμοῦς ἔχουσα Ἀ- [320] θηνᾶ, ἀφοῦ τοιουτοτρόπως εἶπεν ἀπῆλθεν, *ὡς πτηνὸν δέ* = ὄρνις δ' ὡς) πετάξασα πρὸς τὰ ἄνω διὰ μέσου τοῦ φεγγίτου ἔφυγεν· εἰς τὴν καρδίαν δὲ τούτου ἐνέπνευσε *τόλμην* (: ἐνθουσιασμόν) καὶ θάρρος καὶ ὑπενθύμισεν αὐτὸν περὶ τοῦ πατρὸς ἔτι περισσότερον ἢ πρότερον [κατὰ τὸν διάλογον]. Οὗτος δὲ σκεφθεὶς καθ' ἑαυτὸν *ἐξεπλάγῃ ἐνδομύχως* (: ἔμεινεν ἔκθαμβος).

διότι διησιάνθη ὅτι ἦτο θεός. Εὐθύς δὲ ὁ ἰσόθεος ἀνὴρ ἦλθε [325] πρὸς τοὺς μνηστήρας.

[325] Ἐν μέσῳ δὲ αὐτῶν ἔπαλλεν ὁ περίφημος ἀοιδός [Φήμιος], ἐκείνοι δὲ *ἐκάθηντο* (=εἶτατο=ἦντο) ἐν σιωπῇ ἀκούοντες· οὗτος δ' ἐτραγῶδει τὴν θλιβερὰν ἐπάνοδον τῶν Ἀχαιῶν (Ἑλλήνων), τὴν ὁποίαν ἐπέβαλεν εἰς αὐτοὺς ἡ Παλλὰς Ἀθηναῖα [διὰ τὴν ἀσέβειαν τοῦ βασιλέως τῶν Δοκρῶν Αἴαντος τοῦ Ὀϊλέως, ὅστις βία ἀποσπάσας ἀπὸ τοῦ ἀγάλματος αὐτῆς τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς ὃ εἶχε καταφύγει ὡς ἰκέτις ἡ ἱέρεια τοῦ ναοῦ Κασσάνδρα ἠχμαλώτισεν αὐτὴν κλ.].

Τοῦτου δὲ τὸ *θεσπέσιον* (: τὸ ἐξαισιον, θεῖον=θέσιον) ἔσμα *ἤκουσε* (=σύνθετο φρεσὶ) *ἐκ τοῦ ὑπερῶου* (: ἐκ τοῦ ὑπὲρ τὴν γυναικωνίτιν θαλάμου) ἡ κόρη τοῦ Ἰκαρίου, ἡ πολυσύ- [330] νετος Πηνελόπη· κατῆλθε δὲ τὴν ὑψηλὴν κλίμακα τῶν *διαμερισμάτων αὐτῆς* (=οἶο δόμοιο), οὐχὶ μόνη, μετ' αὐτῆς βεβαίως ἠκολούθουν καὶ αἱ δύο θεραπαινίδες [ἡ Αὐτονόη καὶ ἡ Ἰπποδάμεια]. Αὕτη δὲ ἡ *ἐναρετωτάτη* (=διά) ἐκ τῶν γυναικῶν, ὅτε πλέον ἔφθασε πλησίον τῶν μνηστήρων, εὐθύς ἐστάθη *παρὰ τὴν παραστάδα* (=παρὰ σταθμὸν) τοῦ στερεῶς (=τύκα) κατεσκευασμένου *μεγάρου* (=τέγεος) *κραιήσασα* (=σχομένη) *πρὸ τοῦ προσώπου* τὴν λαμπρὰν (σιλπνὴν) καλύπτραν τῆς κεφαλῆς [335] [οὕτως, ὥστε νὰ φαίνωνται μόνον οἱ ὀφθαλμοί] (=ἅντα παρειῶν). Ἀνὰ *μία* δὲ *θεραπαινίς* (=ἀμφίπολος δὲ) *πιστή* (=κεδνή) εὐθύς ἐστάθη ἐκατέρωθεν πλησίον αὐτῆς. Ἀναλυθεῖσα δὲ εἰς δάκρυα ἔπειτα ἔλεγε πρὸς τὸν ὑπέροχον ἀοιδόν.

«Φήμε, πολλὰ βεβαίως ἄλλα [ἄσματα] *θέλγοντα* τοὺς ἀνθρώπους (: τερψιθύμια, διασκεδαστικά τῶν ἀνθρώπων=θεληκτῆρια βροτῶν), γνωρίζεις, [καὶ ἀναφερόμενα εἰς] κατορθώματα τόσον τῶν ἀνθρώπων ὅσον καὶ τῶν θεῶν καὶ τὰ ὁποῖα ἕμνοῦσιν οἱ ἀοιδοί. *Καθήμενος πλησίον* [τῶν μνηστήρων] (=παρῆμενος) [340] ψάλλε εἰς αὐτοὺς ἐν τοῦλάχιστον τούτων [τῶν τοιούτων], οὗτοι δὲ ἐν σιωπῇ ὡς πίνωσιν οἶνον *παῦσον* (=ἀποπαύσο) δὲ τὸ θλιβερὸν τοῦτο ἄσμι, τὸ ὁποῖον ἀληθῶς *διατρυνᾷ* (: κατατρῶγει=τείρει) τὴν ἐν τοῖς στήθεσι καρδίαν μου, *διότι ἐν μεγίστῳ βαθμῷ* (=μάλιστα) *εἰσεχώρησεν εἰς ἐμὲ* (: κατέλαβεν ἐμὲ, ἔ-

πληξέ με=καθίκετο) λύπη ἀλησμόνητος. Διότι ποθῶ ἐνθυμουμένη διαρκῶς *μίαν τοιαύτην* (: μίαν τόσον μεγαλοπρεπῆ=τοίην) *μορφῆν* (=κεφαλὴν) [ἀνδρός, τοῦ ὁποίου ἡ δόξα (: ἡ φήμη) εἶναι εὐρέως διαδεδομένη ἀνά τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Πελοπόννησον *εἰς τὸ μέσον αὐτῶν* (=μέσον ἢ : ἡ φήμη εἶναι εὐρέως διαδεδομένη ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐκτάσεως τῆς Ἑλληνικῆς [345] χώρας καὶ τῆς Πελοποννήσου ἢ : ἀνά σύμπασαν τὴν Ἑλλάδα)].

Πρὸς ταύτην δ' ἀφ' ἑτέρου ἀπήντα ὁ συνेतὸς Τηλέμαχος· «Μῆτέρ μου, *διατὶ λοιπὸν* (=τί τ' ἄρα) ἐμποδίζεις τὸν ἀγαπητὸν αἰοδὸν νὰ [μᾶς] τέρπῃ, *ὅπως τοῦ ὑπαγορευεῖ ἡ ψυχὴ του* (: καθ' ὃν τρόπον ἡ ψυχὴ του ἐξεγείρεται, ἐμπνέεται); Βεβαίως δὲν σοι (=τ' =τοι) εἶναι οἱ αἰοδοὶ αἴτιοι [τοῦ θλιβεροῦ περιεχομένου τοῦ ἄσματος τούτου], ἀλλὰ αἴτιος, ὡς νομίζω (=ποθί), εἶναι ὁ Ζεὺς, ὅστις δίδει *εἰς τοῖς μετὰ μόχθου ἐργαζομένους καὶ κερδίζοντας* (=ἀλφιστῆσιν) ἀνθρώπους, οἵανδήποτε θέλει εἰς ἕκαστον μοῖραν. Εἰς τοῦτον δὲ [350] δὲν εἶναι ἀξιοκατάκριτον νὰ ψάλλῃ τὴν κακὴν μοῖραν τῶν Δαναῶν· διότι οἱ ἄνθρωποι *ἐπαινοῦσι* (: ἐπικροτοῦσι, προτιμῶσι=ἐπικλείουσι) περισσότερον τοῦτο τὸ ἄσμα, *τὸ ὁποῖον ἀντηχεῖ περὶ τὰ ὄτια τῶν ἀκουόντων νεώτατον* (ἢ: τὸ ὁποῖον πραγματεύεται νωπὰ γεγονότα). Εἰς σὲ δὲ ἄς κάμῃ ὑπομονὴν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ σου νὰ ἀκούσῃ αὐτὸ τὸ ἄσμα· διότι δὲν ἀπόλεσεν ἐν Τροίᾳ μόνος ὁ Ὀδυσσεὺς τὴν τῆς ἐπανόδου ἡμέραν, ἀλλὰ [355] καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἄνδρες ἀπολέσθησαν. Ἄλλὰ πορευθεῖσα *εἰς τὸ διαμέρισμά σου* (=εἰς οἶκον) *κῦτταξε* (: ἐπιμελοῦ, φρόντιζε=κόμιζε) τὰ ἔργα σου, τὸν ἐργαλειὸν καὶ τὴν θόκαν καὶ διάτασσε τὰς θεραπαινίδας *νὰ καταγίνωνται ἐν σπουδῇ* (: νὰ τρέχωσι=ἐποίχεσθαι) εἰς τὰς ἐργασίας [των]· *τὰ δὲ λόγια θὰ εἶναι ἀντικείμενον φροντίδος εἰς πάντας τοὺς ἄνδρας* (ἢ: αἱ ὀμιλίαι δέ, τί δικαιοῦνται νὰ εἴπῃ ὁ εἰς καὶ τί ὁ ἄλλος, θὰ εἶναι μέλημα τῶν ἀνδρῶν ὅλων) μάλιστα δὲ εἰς ἐμέ, διότι *τούτου* (δηλ. ἐμοῦ· ὁ Τηλέμαχος διὰ χειρονομίας δεικνύει ἑαυτὸν) εἶναι ἡ ἐξουσία ἐν τῷ οἴκῳ.

[360] Αὕτη μὲν *ἐπληκτός μείνασα* (=θαμβήσασα) μετέ-

βαινεν ὀπίσω (: ἐπέστρεψεν) εἰς τὰ διαμερίσματά της (=οἶκόν δε) διότι κατενόησεν τὸν συνετὸν λόγον τοῦ υἱοῦ της. Ἀναβᾶσα δὲ μετὰ τῶν θεραπεινίδων γυναικῶν εἰς τὸν ὑπὲρ τὸν γυναικωνίτιν θάλαμον (: εἰς τὸ ἄνω πάτωμα=ὑπερῶα) ἔκλειεν ἔπειτα τὸν Ὀδυσσεά, τὸν προσφιλῆ σύζυγόν της, ἕως ὅτου ἡ ἄστραπη-βόλους ὀφθαλμοὺς ἔχουσα Ἀθηναῖ τῇ *ἐπέβαλεν* (: ἐπέχυσεν) εἰς τὰ βλέφαρά της γλυκὺν ὕπνον.

[365] Οἱ δὲ μνηστῆρες *ἤρχισάν να θορυβῶσιν ἀτάκτως καὶ μεγαλοφώνως λαλοῦντες* (=ὀμάδησαν· ἕναρκ. ἀόρ.) [ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τῆς Πηνελόπης] ἀνά τὴν σκιερὰν [ἔνεκα τῶν ὀλιγῶν καὶ μικρῶν παραθύρων] αἴθουσαν τοῦ μεγάρου, πάντες δὲ *[ἐν ζωηροῖς ἀλαλαγμοῖς] ἐξεδήλωσαν τὸν πόθον* (=ἠρήσαντο) *να κοιμηθῶσι πλησίον* (=παρὰ) [αὐτῆς] ἐν τῇ κλίνῃ. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ αὐτῶν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος *ἤρχιζε λέγων* (: ἤρχιζε λόγους). «Μνηστῆρες τῆς μητρός μου, *ὑπερβολικῶς* (=ὑπερβιον) *ὑβρισταί* (=ἔχοντες ὑβριν) (ἢ : οἱ ὅποιοι ἀσχημονεῖτε καὶ τῶν ὀποιῶν ἡ ἀσχημοσύνη ὑπερέβη πᾶν ὄριον), τώρα μὲν εὐω- [370] χούμενοι ἄς εὐφραυνώμεθα, μηδὲ ἄς γίνεται θόρυβος, διότι πρέπον εἶναι τοῦτο δᾶ [τό] να ἀκούωμεν ἀοιδὸν τοιοῦτον, ὁποῖος εἶναι οὗτος ἐδῶ, ὅμοιος πρὸς θεοὺς κατὰ τὴν φωνήν. Ἀπὸ *πρωίας* δὲ (: αὐριον δὲ τὴν αὐγὴν), ἀφοῦ πορευθῶμεν ὅλοι εἰς τὴν ἀγοράν, ἄς συνεδριάξωμεν, ἵνα *εἴπω παρρησίᾳ* (=ἀποείπω) *ἀπροκαλύπτως* (=ἀποληγέως) εἰς ὑμᾶς λόγον [περιέχοντα τὰ ἑξῆς:] να ἐξέλθῃτε τῶν μεγάρων [μου] φροντίζετε δὲ περὶ ἄλλων δαίπνων τρώγοντες τὴν ἰδικὴν σας περιουσίαν *ἐναλλάξ μεταβαίνοντες εἰς τοὺς οἴκους σας* (: διαδεχόμενοι ἀλλήλους ἕκαστος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ=ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους). Ἐὰν ὅμως [375] φαίνεται εἰς σᾶς ὅτι ὠφελιμώτερον καὶ καλλίτερον εἶναι τοῦτο ἐδῶ, [τό] να καταστρέφῃτε δηλ. τὴν περιουσίαν ἐνός ἀνδρός ἀτιμωρητί, *κατατρώγετε* (: σπαταλαῖτε, κουρεῖτε, ψαλλιδίζετε=κείρετε) ἄλλ' ἐγὼ θὰ *ἐπικαλεσθῶ μάρτυρας* (=ἐπιβώσομαι) τοὺς αἰώνιους θεοὺς [προσπαθῶν=πειρώμενος] μήπως ποτε (=ποθὶ) ὁ Ζεὺς ἐπιτρέψῃ να γίνῃ *ἀντιπόδοσις* (= [380] ἔργα καλίντιτα· κυρ.=πίσω πληρωμένα ἔργα). Ἀνεκδίκη-τοι τότε θὰ ἐξολοθρευθῇτε ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων [μου].»

Οὕτως ὠμίλησεν, ἐκείνοι δὲ [οἱ μνηστῆρες], ὡς ἦτο φυσικόν (=ἄρα), δαγκάσαντες πάντες σφιγκτὰ τὰ χεῖλη ἐθαύμαζον τὸν Τηλέμαχον, ὅτι (: διότι=ὅ) μετὰ θάρρους ὠμίλει.

Πρὸς τοῦτον δὲ ἀφ' ἐτέρου ὁ Ἀντίνοος, ὁ υἱὸς τοῦ Εὐπεΐθους, εἶπεν· «Τηλέμαχε, ἔβέβαια χωρὶς ἄλλο (=ἡ μάλα δὴ) αὐτοὶ οἱ θεοὶ σὲ διδάσκουσι καὶ **μεγάλαυχος** (: κομπορρη- [385] μων=ὑψαγόρην) νὰ εἶσαι καὶ μετὰ θάρρους νὰ ὀμιλῆς· νὰ μὴ δώσῃ ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου [Ζεὺς] νὰ γίνῃς σὺ πρὸ πάντων βασιλεὺς [: εἶθε ὁ Ζεὺς νὰ μὴ κάμῃ βασιλέα σέ) ἐν τῇ ὑπὸ τῆς θαλάσσης περικυκλουμένη Ἰθάκῃ, **πρᾶγμα τὸ ὀποῖον** (=ὄ=τὸ εἶναι σὲ βασιλέα) **δυνάμει τῆς καταγωγῆς** (=γενεῆ) σοῦ εἶναι πατρικὴ κληρονομία.

Πρὸς τοῦτον δ' ἀφ' ἐτέρου ἀπήντα ὁ συνετὸς Τηλέμαχος· «Ἀντίνοε, ἀληθῶς θὰ δυσσαρεστηθῆς κατ' ἐμοῦ δι' ὅτι καὶ ἂν εἴπω; **Καὶ αὐτὸ μάλιστα [τὸ νὰ εἶμαι δηλ. βασιλεὺς]** (=καὶ τοῦτο) θὰ ἐπεθύμουν νὰ λάβω (: ἀποκτήσω=ἄρῃσθαι ἄρνημαι), ἀρκεῖ μόνον ὁ Ζεὺς νὰ ἤθελε νὰ παράσχῃ τοῦτο. Ἀλήθεια φρο- [390] νεῖς **ὅτι εἶναι** (=τετύχθαι· τεύχω) τοῦτο τὸ **μέγιστον τῶν δυστυχημάτων** (=κάκιστον) ἐν τῷ κόσμῳ (=ἐν ἀνθρώποισι); Ἀλήθεια δὲν εἶναι πούως (=οὐ μὲν γάρ τι) **ἄσχημον** (=κακόν) [τὸ] νὰ εἶναι τις βασιλεὺς. Εὐθύς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ γίνε-ται πλουσία καὶ ὁ ἴδιος τιμᾶται **περισσότερον ἢ [πρότερον]** (=καὶ τιμηστέρος [ἔστι ἢ πρότερον]). Ἀλλὰ ἐν τῇ ὑπὸ θαλάσσης περικυκλουμένη Ἰθάκῃ ὑπάρχουσι **βεβαίως** (=ἦτοι) καὶ ἄλλοι πολλοὶ **εὐγενεῖς τῶν Ἀχαιῶν** (: Ἰθακησίων) [δυνάμε-νοι νὰ **προβάλλωσιν ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ θρόνου**] (=βασιλῆς [395] Ἀχαιῶν) νέοι καὶ γέροντες· ἐκ τούτων **δύναται τις νὰ λάβῃ** (=ἔχῃσι κεν) **τοῦτο τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα** (=τόδε), ἀφροῦ ἀπέθανεν ὁ εὐγενῆς Ὀδυσσεύς· ἀλλ' ἐγὼ θὰ εἶμαι **κύριος** (=ἄναξ) τοῦ οἴκου μου καὶ **τῶν δοριαλώτων δούλων** (=δμῶ-ων), τοὺς ὀποίους ὡς **λείαν ἔλαβε** (: ἠχμαλώτισε=ληίσσατο) δι' ἐμὲ ὁ ἐν τῇ ἐπινοήσει **ὑπέροχος** (=δῖος) Ὀδυσσεύς».

Πρὸς τοῦτον δὲ ἀφ' ἐτέρου ἀπήντα ὁ Εὐρύμαχος, ὁ υἱὸς τοῦ [400] Πολύβου· «Τηλέμαχε, ἀληθῶς ταῦτα κεῖνται ἐν τῇ ἔξου-σίᾳ τῶν θεῶν, τίς δηλ. ἐκ τῶν Ἀχαιῶν (Ἰθακησίων) θὰ γίνῃ

βασιλεύς ἐν τῇ ὑπὸ θαλάσσης περικυκλουμένη Ἰθάκῃ τὴν δὲ περιουσίαν δύνασαι νὰ κατέχῃς (=ἔχοις) σὺ αὐτὸς καὶ δύνασαι νὰ εἶσαι κύριος (=ἄνασσοις) ἐν τῷ οἴκῳ σου. *Εἶθε ἀληθῶς νὰ μὴ παρουσιασθῇ ἐκεῖνος τοῦλάχιστον ὁ ἀνὴρ* (ἢ : καλὰ θὰ κάμῃ ἀληθῶς νὰ μὴ ἔλθῃ...) ὅστις θὰ ἀποσπάσῃ (: θὰ ἀρπάσῃ=ἀπορραΐσει) ἀπὸ σέ τὴν περιουσίαν χωρὶς νὰ θέλῃς, διὰ τῆς βίας, ἐφ' ὅσον ἔτι ἡ Ἰθάκῃ κατοικεῖται. Ἄλλ' ἐπιθυμῶ, ὦ [405] γενναιοτάτε, νὰ σέ ἐρωτήσω περὶ τοῦ ξένου, ἀπὸ ποίου μέρους οὗτος ὁ ἀνὴρ [ἔρχεται], ἐκ ποίας δὲ χώρας κανχᾶται ὅτι εἶναι καὶ ποῦ λοιπὸν (=ποῦ δέ νυ) εἶναι ἡ οἰογένειά του καὶ ἡ πατρικὴ χώρα (: καὶ ἡ πατρίς): *πότερον* (=ἤ) φέρει εἰδησίην τινα περὶ τῆς ἐπανόδου τοῦ πατρός ἢ *ἔχει κάμει ταύτην ἐδῶ τὴν ἔλευσιν* (=τόδε ἰκάνει) *ἐπιθυμῶν* (: ποθῶν=ἐελδόμενος) [410] νὰ διεκπεραιώσῃ ἰδίαν του ἐπείγουσαν ὑπόθεσιν; *Πῶς;* (: μὲ ποῖον τρόπον=οἶον) *σπεύσας εὐθύς* (=ἀναίξας ἄφαρ) *ἀνεχώρησε* (=οἴχεται) *καὶ δὲν κατεδέχθη νὰ μείνῃ* (=οὐδ' ὑπέμεινε), ἵνα τὸν γνωρίσωμεν; [Καὶ ὅμως ἡ σπουδὴ του καὶ ὁ φόβος του ἦσαν ἀδικαιόγητα καὶ ἐποθοῦμεν νὰ γνωρίσωμεν αὐτόν], διότι *κατὰ τὸ ἰδεῖν* (=κατὰ τὴν ὄψιν, τὸ πρόσωπον=εἰς ὧπα) δὲν ὠμοίαζε ποσῶς πρὸς ταπεινὸν (ἢ : πρὸς κατωτέρας κοινωνικῆς τάξεως=κακῶ) [ἄνθρωπον].

Πρὸς τοῦτον δὲ ἀφ' ἐτέρου ἀπήντα ὁ συνετὸς Τηλέμαχος· «*Εὐρύμαχε, ἀληθῶς ἡ ἐπάνοδος τοῦ πατρός μου ἀπώλετο· οὔτε λοιπὸν εἰς ἀγγελίαν πλέον δίδω πίστιν, ἐὰν ἔκ τινος μέρους ἢ* [415] *θελεν ἔλθει [αὐτῇ], οὔτε εἰς μαντεῖαν* (: χρησμὸν) *προσέχω, ὅποιανδήποτε* (=ἦν τινα) *ἡ μήτηρ μου ἠθέλεν ἐξετάζει, ἀφοῦ προσκαλέσῃ μάντιν* (=θεοπρόπον) *εἰς τὸ μέγαρον. Οὗτος δὲ εἶναι πατρικὸς μου ἐκ φιλοξενίας φίλος [καταγόμενος] ἐκ τῆς [νῆσου] Τάφου· κανχᾶται δὲ ὅτι εἶναι ὁ Μέντις ὁ υἱὸς τοῦ συνετοῦ Ἀγχιάλου, βασιλεύει δὲ μεταξὺ τῶν φίλων τῆς κωπηλασίας* (: ναυτιλίας) *Ταφίων.*»

[420] Τοιοῦτοτρόπως ὠμίλησεν ὁ Τηλέμαχος· *ἀλλ' ἐνδομύχως* (=φρεσὶ δὲ) *εἶχεν ἀναγνωρίσει τὴν ἀθάνατον θεάν.* Ἐκεῖνοι δὲ [οἱ μνηστήρες] *στραφέντες* (: ριφθέντες=τρεψάμενοι) *εἰς τὴν ὄρχησιν* (: τὸν χορὸν) καὶ τὸ θελκτικὸν ᾄσμα ἐτέρηποντο, ἀνέμε-

νον δὲ νὰ ἐπέλθῃ ἢ ἐσπέρα. Ἐνῶ δὲ ἐκεῖνοι ἐτέρποντο, ἐπῆλθεν ἡ μέλαινα (: ἢ μαύρη, σκοτεινὴ) ἐσπέρα. Τότε πλέον (=δὴ) ἐπιθυμοῦντες νὰ κατακλιθῶσιν ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὴν κατοικίαν του [ἦτοι οἱ μὲν Ἰθακήσιοι μνηστῆρες εἰς τοὺς οἴκους των, [425] οἱ δ' ἄλλοι ὅπου ἕκαστος ἐφιλοξενεῖτο]. Ὁ δὲ Τηλέμαχος εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐκ τῆς γύρωθεν ὠραίας αὐλῆς εἶχε κτισθῆ δι' αὐτὸν ὑψηλὸς θάλαμος ἐν περιστεγασμένῳ χώρῳ, ἐκεῖ ἀπῆλθεν ἵνα κοιμηθῆ (=εἰς εὐνήν) πολλὰ ἐν τῷ νῶ διαλογιζόμενος [καὶ σχέσιν βεβαίως ἔχοντα πρὸς τὰς συμβουλὰς τῆς Ἀθηναῖς]

Τοῦτον δὲ συνοδεύουσα (=τῷ δ' ἅμα) κατὰ τὸ σύνηθες (=ἄρα) ἐκράτει ἀνημμένην δᾶδα (=αἰθόμενας δαΐδας) ἢ φρονίμους γνώμας ἔχουσα (: ἢ συνετὴ καὶ ἔμπειρος=κεδνὰ ἰδυῖα) Εὐρύκλεια ἢ θυγάτηρ τοῦ Ὀπος τοῦ υἱοῦ Πεισῆνορος, τὴν ὁποῖαν ποτὲ ὁ Δαέρτης ἠγόρασε ἐκ τῆς ἰδίας του περιουσίας, ἐνῶ εἰσέτι [430] ἦγε τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἡβῆς (: ἐνῶ εἰσέτι ἦτο ἀκμαία τὴν ἡλικίαν· δηλ. κοράσιον δεκατετραετὲς περίπου=πρωθήβην ἔτι εἰσοῦσαν), ἔδωκε δὲ [πρὸς ἀγορὰν τῆς] πράγματα ἀξίας εἴκοσι βοῶν· ἐτίμα δὲ (=τίειν δὲ) αὐτὴν εἰς τὰ μέγαρά του ἴσα μὲ τὴν σεμνὴν σύζυγόν του, ἀλλ' οὐδέποτε συνῆλθε μετ' αὐτῆς ἐν τῇ κλίνῃ διότι (=δὲ) ἀπέφευγε (=ἀλέεινε) τὴν ὀργὴν τῆς γυναικός [του]· αὐτὴ λοιπὸν (=ἢ=ἢ ῥα) συνοδεύουσα αὐτὸν (=ἅμ' οἷ) ἐκράτει ἀνημμένην δᾶδα καὶ ἀδιαλείπτως ἠγάπα αὐτὸν περισσότερον ἐκ τῶν δοριαλώτων θεραπειῶν καὶ ἀνέτρεφεν αὐτόν, ὅτε ἦτο μικρός. [435] Ἦνοιξε δὲ τὴν θύραν (=θύρας) τοῦ στερεῶς κατασκευασμένου θαλάμου [ἀφοῦ ἔσυρε τὸν πρὸς τοῦτο ἱμάντα], ἐκάθισε δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἐξεδύθη τὸ μαλακόν [του] χιτῶνα καὶ τοῦτον μὲν ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τῆς πολυσυνέτου (=πυκνιμηδέος) γράϊας. Ἐκεῖνη βεβαίως (=μὲν=μὴν) διπλώσασα καὶ περιποιηθεῖσα τοῦτον τὸν χιτῶνα, ἀφοῦ ἐκρέμασεν ὑψηλὰ (=ἀγκρεμάσασα) ἐπὶ πασσάλου [κειμένου] πλησίον τῆς τορνευ- [440] τῆς (=παρὰ τρητοῖσι) κλίνης, ἐκίνησεν ἔπειτα νὰ ἐξέλθῃ τοῦ θαλάμου, τὴν δὲ θύραν ἔσυρε πρὸς ἑαυτήν (=ἐπέσυρε) διὰ τῆς ἀργυρᾶς λαβῆς (: διὰ τοῦ ἀργυροῦ ἐπιπάστρου, πομόλου), καὶ ἐπεξείτεινε (: ἐπέσυρε) τὸν σύρτην (: μοχλὸν=κλιῖδα) διὰ

τοῦ [πρὸς τοῦτο] ἱμάντος. Ἐκεῖ οὗτος καθ' ὅλην βεβαίως τὴν νύκτα κεκαλυμμένος διὰ λεπτοῦ μαλλίου (: μαλλίνου) σκεπάσματος (=ἀώτῳ) προβάτου (=οἴος) ἔσκέπτετο ἐν τῷ νῶ αὐτοῦ τὴν πορείαν (: τὸ ταξίδιον=ὁδόν), τὴν ὁποίαν ἐδήλωσεν [εἰς αὐτόν] ἢ Ἀθηναῖ.

ΤΕΛΟΣ ΡΑΨΩΔΙΑΣ Α

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ζ

Ὀδυσσεώς ἄφιξις εἰς Φαίακας

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ Α—Ζ. Ἡ τοῦ Ὀδυσσεώς προστάτις θεὰ Ἀθηναῖα ἐκφράζει σκληρὰ παράπονα πρὸς τὸν πατέρα τῆς Δία κατὰ τινα συνεδρίαν τῶν θεῶν ἐν Ὀλύμπῳ διὰ τὸν διωγμὸν τοῦ Ὀδυσσεώς, ὅστις μετὰ πολυτεῖς πλάνας κατατήκεται ἐν τῇ νήσῳ Ὠγυγία, ἅτε ἀδυνατῶν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του, ἵνα ἴδῃ τὴν περίφρονα σύζυγόν του καὶ τὸν θεοεἶκελον υἱόν του. Ὁ Ζεὺς δικαιολογῶν τὴν στάσιν του ἀποδίδει ἀπάσας τὰς πρὸς τὸν Ὀδυσσεῖα συσσωρευθείσας συμφορὰς εἰς τὸν Ποσειδῶνα, οὗτινος τὸν Κύκλωπα Πολύφημον τὸν υἱόν του ἐτύφλωσεν· καὶ συνεχίζων τὸν λόγον ὁ πατὴρ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν λέγει ὅτι ἡ ἐκ τοῦδε τοῦ συνεδρίου ἀπουσία τοῦ Ποσειδῶνος λόγῳ μεταβάσεώς του εἰς τὴν χώραν τῶν εὐσεβῶν Αἰθιοπῶν παρέχει ἡμῖν τὴν εὐκαιρίαν νὰ συσκεφθῶμεν περὶ τῆς ἀπρονομηῆς τῆς δικαιοσύνης πρὸς τὸν πολὺπλαγκτὸν Ὀδυσσεῖα.

Ἡ Ἀθηναῖα κατόπιν τῶν εὐμενῶν τούτων λόγων τοῦ πατρὸς τῆς ἐπὶβάλλει αὐτῷ σχέδιον σωτηρίας τοῦ Ὀδυσσεώς. Κατὰ τοῦτο ὁ μὲν Ἑρμῆς δέον νὰ μεταβῇ εἰς Ὠγυγίαν καὶ εἴπῃ εἰς τὴν καλλιπλόκαμον νύμφην Καλυπῶ τὴν ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν τῶν θεῶν περὶ τῆς ἐπανόδου τοῦ Ὀδυσσεώς εἰς τὴν πατρίδα του, αὐτὴ δὲ μεταβῇ εἰς Ἰθάκην καὶ θαρρῶν ἔν τῷ Τηλέμαχον καὶ συμβουλευσῇ 1) ὅπως συγκαλέσῃ εἰς ἐκκλησίαν τὸν λαὸν τῆς Ἰθάκης καὶ ἐν αὐτῇ, ἀφοῦ κακίστη τὴν διαγωγὴν τῶν μνηστήρων διὰ τὴν φθορὰν τῆς περιουσίας του, δι' ἐντόνου γλώσσης καὶ

ἐπισήμως ἀπαγορεύση εἰς αὐτοὺς τὴν ἐπὶ πλεόν ἐν τῷ οἴκῳ του διαμονήν· καὶ 2) ὅπως μεταβῆ εἰς Πύλον καὶ Σπάρτην τῆς Λακεδαιμόνος, ἵνα ζητήση πληροφορίας περὶ τοῦ ἀπόντος πατρὸς του καὶ δοξασθῆ οὕτω διὰ τὸ πατρικὸν διαφέρον ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ πορθητοῦ τῆς Ἰλίου.

Ἡ Ἀθηνᾶ, ὡς υπέβαλε τὸ εἰρημένον σχέδιον, δὲν παραμένει πλεόν ἐν τῇ τῶν θεῶν συνεδρίᾳ καὶ μετὰ τὴν ὑπόδεσιν τῶν χρυσῶν πεδίλων τῆς ὡς προῆ ἀνέμου κατευθύνεται εἰς Ἰθάκην ἔνθα ὑπὸ τὴν μοσφὴν τοῦ Μέντου ἡγεμόνος τότε τῶν Ταφίων καὶ φιλιότητος τῷ Ὀδυσσεὶ φέρεי εἰς πέρας τὰ καθ' ἑαυτήν· ὡς πτηνὸν δὲ πετάξασα ἐκεῖθεν ἐπανέρχεται εἰς τὸν Ὀλυμπον. Πῶς δὲ ἦδη ὁ Τηλέμαχος ἐξεπλήρωσε τὰς παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς ὑποβληθείσας σκέψεις τόσον περὶ τῶν μνηστήρων ὅσον καὶ περὶ τοῦ εἰς Πύλον καὶ Σπάρτην ταξιδίου του, ταῦτα διηγείται ὁ ποιητὴς ἐν πίσῃ λεπτομερείᾳ εἰς τὰς Ραψωδίας τῆς Ὀδυσσεΐας του Β, Γ καὶ Δ.

Ἡ Ἀθηνᾶ ἐπανελθοῦσα εἰς Ὀλυμπον διατελεῖ ἀνίσυχος διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ πρώτου μέρους τοῦ σχεδίου τῆς, τοῦ τῆς ἀποστολῆς δηλ. τοῦ Ἑρμοῦ εἰς Ὠγγυίαν. Ἐν τῇ ἐπομένῃ δὲ συνεδρίᾳ ἀνακινεῖ καὶ αὐθις τὸ τῆς σωτηρίας τοῦ Ὀδυσσεῶς ζήτημα. Ὁ δὲ Ζεὺς ἐπιθυμῶν νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν θυγατέρα του, ἅμα δὲ καὶ νὰ θέσῃ τέραμα εἰς τὰ δεινὰ τοῦ πολυτρόπου Ὀδυσσεῶς ἀποφασίζει καὶ ἐξαποστέλλει τὸν Ἑρμῆν πρὸς τὴν ἐν Ὠγγυίᾳ νύμφην Καλυψὼ μετ' ἐντόνων διαταγῶν, ὅπως αὐτὴ ὑποβοηθήσῃ τὸν ἄμεσον ἐκ τῆς νήσου ἀπόπλουν τοῦ Ὀδυσσεῶς. Ἦτο δὲ ὁ Ζεὺς βέβαιος ὅτι ἡ ἀπόφασίς του αὐτὴ εἰλημμένη διὰ τῆς παμφηφίας τοῦ συνεδρίου δὲν ἤθελε κλονισθῆ διὰ τῶν ἀντενεργειῶν τοῦ ἀπόντος Ποσειδῶνος, ὅστις ἤθελε τέλος ὑποκύψει εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὀλότητος τοῦ συνεδρίου. Ὁ Ἑρμῆς, ὡς ἔλαβε τὴν παρὰ τοῦ Διὸς ἐντολήν διὰ τὰ κατὰ τὴν Ὠγγυίαν, ἐν σπουδῇ κατευθύνεται πρὸς τὴν Καλυψὼ, ἣτις βαρυαλγὴς ἤκουσε τὰς ὑψηλὰς ἐντολάς. Ἀκουσα δὲ παρέσχε εἰς τὸν Ὀδυσσεῶα πάραντα τὰ μέσα πρὸς κατασκευὴν σχεδίας, δι' ἧς ἀποπλέει ὁ ἦρωσ μετ' ἀφθόνων ἐπιτηδείων καὶ οὐρίου ἀνέμου ἐκ τῆς Ὠγγυίας. Τῇ 18 δ' ἡμέρᾳ τοῦ πλοῦ ὁ Ὀδυσσεὺς βλέπει περιχαρὴς τὰ ὄρη τῆς Σχερίας (Κερκύρας) καὶ ἐλπίζει εἰς τὸν τερματισμὸν τῶν δεινῶν του. Αἴ-

φνης ὅμως κατὰ τὴν δεκάτην ταύτην ὀγδόην ἡμέραν ἐγείρεται φοβερὰ τρικυμία παρὰ τοῦ Ποσιδῶνος, ὅστις ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ εἰς Αἰθιοπίαν ταξιδίου του εἶδεν αἴφνης πλέοντα αἰσίως τὸν μισητὸν αὐτῷ Ὀδυσσεά. Ὁ Ὀδυσσεὺς, οὔτινος ἢ σχεδία διελύθη ὑπὸ τῆς τρικυμίας, παλαίει ἀπεγνωσμένως κατὰ τῶν ἀγρίων κυμάτων ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ τέλος σώζεται κολυμβῶν τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἀθηναῖς εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Σχερίας παρὰ τὰς ἐκβολὰς ποταμοῦ. Ἐστερημένος δὲ τῶν πάντων καὶ ἐξηντλημένος ἐκ τῆς κοπώσεως κατευθύνεται γυμνὸς εἰς παρακείμενον δάσος ἔνθα καὶ κατεκλίθη ὑπὸ συστάδα δένδρων καλυφθεὶς διὰ ξηρῶν φύλλων, ὧν μεγάλη ὑπῆρχεν ἀφθονία πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ψύχους. Ὑπνος δὲ νήδυμος ἀμέσως κατέλαβεν αὐτόν. Τί δὲ ἐπικολούθησε, διηγεῖται ὁ ποιητὴς κατωτέρω.

— Ἑρμηνεία —

Τοιουτοτρόπως οὗτος μὲν δ πολυπαθῆς (: ὁ πολλά ὑπομείνας=πολύτλας) εὐγενὴς Ὀδυσσεὺς ἐκεῖ [ὑπὸ τὸ πυκνὸν ἐκ φύλλων στρῶμα τῶν περιπεπλεγμένων ἐλαιῶν] ἐκοιμᾶτο **βεβυθισμένος εἰς βαρὺν ὕπνον καὶ ἐξηντλημένος ἐκ τῆς κοπώσεως** (= ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος· ἀράῳ)· ἢ δὲ Ἀθηναῖ [ἦ τις παρηκολούθει τοῦτον, ἀφοῦ ἐπέχυσεν ὕπνον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του· πρβλ. Ε', 491—493] μετέβη εὐθύς (=εὐά) εἰς τὴν πόλιν καὶ τὰν λαὸν (=δῆμόν τε) τῶν Φαιάκων ἀνδρῶν, οἵτινες πρότερον [5] μὲν ποτε κατόκουν ἐν τῇ εὐρείας πλατείας χοροῦ ἐχούσῃ Ὑπερείᾳ [πόλει κειμένῃ] πλησίον τῶν Κυκλώπων, ἀνδρῶν ἀλαζόνων, οἵτινες **συχνὰ-πυκνὰ ἔβλαπτον** (=συνέσκοτον) αὐτοὺς, **δισσι** (=δὲ) ἦσαν **ὑπέριεροι** (=φέροτεροι) κατὰ τὴν δύναμιν. **Ἐκεῖθεν** (ἐκ τῆς Ὑπερείας δηλ.) **μετοικίας** (=σηκώσας=ἀναστήσας) [αὐτοὺς] ὁ θεόμορφος Ναυοῖθοος **ἔφερε καὶ ἐγκατέστησε** (: ἐγκαθίδρυσσε=εἶσε) ἐν τῇ Σχερίᾳ, μακρὰν τῶν κερδοσκοπῶν (ἢ : τῶν φιλέργων καὶ ἐπινοητικῶν πνεῦμα ἐχόντων=ἀλφρηστάων) ἀνδρῶν· **περιέβαλε δὲ τὴν πόλιν μὲ τείχος** (ἢ : [10] πέριξ δὲ τῆς πόλεως ἐξέτεινε τείχος) καὶ ἔκτισεν οἰκίας καὶ κατεσκεύασε ναοὺς τῶν θεῶν καὶ διένειμε γαίας **καλλιερρησίμους** (=ἀρούρας). Ἄλλ' οὗτος μὲν ἤδη καταβληθεὶς ὑπὸ τῆς

μοίρας τοῦ θανάτου (=κῆρι) εἶχεν ἀπέλθει εἰς τὰ δώματα τοῦ Ἄδου, ὁ Ἀλκίνοος δὲ τότε ἐβασίλευεν ἔχων σύνεσιν ἀπὸ τούτων θεοῦς (ἦ : πεπροικισμένος ὑπὸ τῶν θεῶν μὲ μεγάλην σοφίαν = θεῶν ἅπο μῆδεα εἰδώς). Πρὸς τὸ ἀνάκτορον τούτου πράγματι (=μὲν=μὴν) ἐπορεύθη ἡ θεά, ἡ ἀστραπηβόλους ὀφθαλμοὺς ἔχουσα Ἀθηναῖα **σχεδιάζουσα** (=μελετῶσα=μητιώσα) χάριν τοῦ [15] μεγαλοψύχου Ὀδυσσεῶς τὴν [εἰς τὴν πατρίδα] ἐπάνοδον. **Ἐξεκίνησε δὲ νὰ ὑπάγῃ** [=βῆ δ' ἵμεν] εἰς τὸν μετὰ πολλῆς τέχνης κατεσκευασμένον (=πολυδαίδαλον) θάλαμον ἐν τῷ ὀποιῶ (=ᾧ ἔνι) ἔκοιμάτο κόρη ὁμοία κατὰ φυσικὴν διάπλασιν τοῦ σώματος (: ὡς πρὸς τὴν εὐρυθμίαν τῶν μελῶν=φυὴν) καὶ τῆν μορφήν (: καλλονὴν=εἶδος) πρὸς ἀθανάτους [θεὰς], ἡ Ναυσικᾶ, ἡ θυγάτηρ τοῦ μεγαλοψύχου Ἀλκινόου, **πλησίον δὲ** (=παρὰ δὲ) [**αὐτῆς=οἱ**] ἐκατέρωθεν τῶν παραστάδων [ἐκοιμῶντο] δύο θεραπαινίδες ἔχουσαι τὴν καλλονὴν ἀπὸ τῶν Χαρίτων, **τὰ δὲ στυλῖνά** (: λάμποντα=φαινεῖν) θυρόφυλλα ἦσαν κεκλεισμένα [20] να. Ἐκείνη δὲ **ᾠρμησε** (: ἔσπευσε=ἐπέσσυτο) [διὰ τῆς κλειστῆς θύρας] ὡς πνοὴ ἀνέμου εἰς τὴν κλίνην τῆς κόρης, ἐστάθη δὲ **φυσικά** (: ὡς ἔπρεπε νὰ ἀναμένωμεν=ἄρα) ἀπ' ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν της καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν [τὸν ἐξῆς λόγον], **ὁμοιωθεῖσα** (: ὁμοία=εἰδομένη) πρὸς τὴν κόρην τοῦ περιφήμου θαλασσινοῦ Δύμαντος, ἧτις ἦτο **βεβαίως** (=μὲν=μὴν) ὀμιλιε πρὸς αὐτὴν, **προσφιλῆς δὲ ἐν τῇ καρδίᾳ [της]** (: ἀγαπητὴ δὲ σύντροφος=κεχάριστο δὲ θυμῷ). Πρὸς ἐκείνην ἐξομοιωθεῖσα **εἶπε πρὸς αὐτὴν** (=προσέφη μιν) ἡ ἀστραπηβόλους ὀφθαλμοὺς ἔχουσα Ἀθηναῖα.

[25] «Ναυσικᾶ, **διατὶ λοιπὸν** (=τί νῦν) **τόσον δὰ** (=ὥδε) **ὀκνηρὰν** (=μεθῆμονα), σὲ ἐγέννησεν ἡ μήτηρ [σου] ; **Τὰ μὲν πολυτελῆ** (: λαμπρὰ=σιγαλόεντα) ἐνδύματά σου(=τοι) **εἶναι πεταμένα**, παρημελημένα(=ἀκηδέα), ὁ δὲ **γάμος** (ἀντί: εἰ καὶ ὁ γάμος) σοὶ εἶναι **πλησίον** (=σχεδὸν)(: ὁ δὲ γάμος σοῦ πλησιάζει) **ἐνθά** (: ὅτε, καθ' ὄν=ἵνα) εἶναι χρεῖα ὥραϊα μὲν **σὺ αὐτῇ** (=αὐτὴν) **νὰ ἐνδυσθῆς, ἄλλα δὲ [τοιαῦτα]**(: ἄλλα δὲ φυσικά ἐπίσης ὥραϊα=τὰ δὲ) **νὰ προσφέρῃς** (: δώσης=παρασχέμεν) **εἰς ἐκείνους, οἵτινες θὰ σὲ ὀδηγῶσιν [ὡς σύζυγον] εἰς τὸν οἶκον [τοῦ συζῦ]**

γού] (ἦτοι: εἰς τὸν μνηστῆρα καὶ τὴν ἀκολουθίαν του=τοῖσιν, οἳ
 κέ σ' ἄγωνται=ἄξονται)· διότι *τρώντι* (: βεβαίως =τοι) ἐκ τού-
 των [τῶν ὠραίων ἐνδυμάτων, ἅπερ ὡς νύμφη ἠθελε φορῆ καὶ
 ἐλευθερίως ἠθελε προσφέρει εἰς τοὺς ὀδηγοῦντας ταύτην εἰς τὸν
 οἶκον τοῦ νυμφίου] *καλὴ φήμη* (:καλὸν ὄνομα=ἔσθλὴ φάτις)
 [30] *διαδίδεται εὐρέως μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων* (=ἀνθρώ-
 πους ἀναβαίνει) *καὶ* (=δὲ) *χαίρουσιν ὁ πατήρ καὶ ἡ σεβαστὴ μή-
 τηρ*. Ἄλλ' ἄς ὑπάγωμεν, ἵνα πλύνωμεν ἅμα ὡς φανῆ ἢ αὐγῆ·
 καὶ ἐγὼ θὰ ἀκολουθήσω *μετὰ σοῦ*(=ἅμα τοι=σύν τοι, σοί) ὡς
συμβοηθὸς (=συνέριδος) ἵνα *τάχιστα ἐτοιμάσῃς* [ταῦτα] (=
 ἐντύναι), διότι *βεβαίως* (=τοι) δὲν θὰ εἶσαι πλέον *ἐπὶ πολλὴν
 καιρὸν* (=δὴν) *παρθένος*, διότι ἤδη *σὲ ζητοῦσιν εἰς γάμον* (=
 μῶνται) οἱ εὐγενέστατοι ἐκ πάντων τῶν ἀνὰ τὴν χώραν Φαιά-
 κων, *μεταξὺ τῶν ὀποίων* (: ἐν οἷς=ὄθι) ἀνήκει καὶ τὸ ἰδικόν
 σου γένος. Ἄλλ' ἐμπρὸς παρακίνησον τὸν ἑξακουστόν [σου] πατέ-
 ρα *νὰ διατάξῃ νὰ ἐτοιμάσῃ* (=ἐφοπλίσει) *πρὸ τῆς αὐγῆς*
ἡμίονους καὶ [τετράτροχον φορηγὸν] ἅμαξαν, ἧτις θέλει φέρει
 καὶ τὰ *ζωννύμενα ἐνδύματα* (ἦ: τοὺς ἐπενδύτας=ζῶστρα)
καὶ τοὺς πέπλους (ἦτοι γυναικίους ἐπενδύτας μετὰ πτυχῶν
 περὶ τὸ σῶμα προσαρμοζομένους καὶ κατὰ τὸ ἀνώτερον μέρος
 καλύπτοντας τὸ στήθος καὶ τὰ νῶτα, ἀφίνοντας δὲ γυμνοὺς τοὺς
 βραχίονας] καὶ τοὺς πολυτελεῖς *βεβαμμένους τάπητας* (=θή-
 γα), ἀλλὰ καὶ διὰ σὲ αὐτὴν πολὺ *εὐπρεπέστερον* (=κάλλιον)
 [εἶναι] *νὰ πορεύῃσαι οὕτω* (ἔφ' ἁμάξης δηλ.) *ἢ διὰ τῶν ποδῶν*
 [40] (ἦ: πεζῆ)· διότι τὰ πλυντήρια εἶναι *πολὺ μακρὰν* (=πολ-
 λὴν ἀπο τῆς πόλεως).

Ἐκεῖνη μὲν λοιπὸν ἡ ἀστραπηβόλους ὀφθαλμοὺς ἔχουσα Ἀθηνᾶ,
 τοιουτοτρόπως ἀφοῦ ὠμίλησεν, ἀπῆλθεν εἰς τὸν Ὀλυμπον, ὅπου
 (=ὄθι) λέγουσιν ὅτι εἶναι ἡ πάντοτε ἀδιατάρακτος *κατοικία* (=
 ἔδος) τῶν θεῶν. [Οὗτος] οὔτε ὑπὸ ἀνέμων *ταράσσεται* (: συγλο-
 νίζεται, τραντάζεται), οὔτε ὑπὸ βροχῆς βρέχεται, οὔτε χιῶν *προσ-
 πελάζει* (: πλησιάζει) ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ *παντελῶς* (: τελεία=
 [45] μάλα) ἀνέφελος *αἰθήρια* (: ἑσπερία) *ἐξαπλοῦνται* (=πέ-
 πταται) καὶ λευκὴ λάμψις *ἔχει ἐπικαθήσει* (: ἔχει ἐπιχυθῆ=
 ἐπιδέδρομε)· ἐν τούτῳ τέρονται οἱ μακάριοι θεοὶ *ὄλας τὰς*

ἡμέρας (ἤ: αἰωνίως). Ἐκεῖ (=ἐνθα) ἀπῆλθεν ἡ ἀστραπηβόλους ὀφθαλμούς ἔχουσα [Ἀθηνᾶ], ἀφοῦ ἔδωκεν ἀκριβεῖς ὁδηγίας (=ἐπεὶ διεπέφραδε) εἰς τὴν κόρην [Ναυσικᾶν].

Ἄμέσως δ' ἦλθεν (ἤ: ἀνέτειλεν) ἡ καλλιθρόνος (ἤ: ἡ ἐπ' ὠραίου θρόνου καθημένη) Ἡώς, ἣτις ἐσῆκασεν ἐκ τοῦ ὕπνου (=ἤγειρεν) αὐτήν (=μῖν), δηλ. τὴν ὠραῖον πέπλον ἔχουσαν [50] Ναυσικᾶν. Εὐθύς δὲ πολὺ ἐθαύμασε τὸ ὄνειρον, καὶ (=δὲ) ἐξεκίνησε νὰ ὑπάγῃ διὰ μέσου τῶν διαφόρων θαλάμων τοῦ ἀνακτόρου (=διὰ δώματα), ἵνα ἀναγγεῖλῃ [τοῦτο] εἰς τοὺς γονεῖς, δηλ. εἰς τὸν πατέρα τῆς καὶ τὴν μητέρα· εὔρε (=κίχασατο) δ' αὐτοὺς ὄντας ἐντὸς [τοῦ θαλάμου τῆς βασιλίσσης, ὅστις ἔκειτο εἰς τὸ βᾶθος ὀπισθεν τοῦ ἀνακτόρου]. Αὕτη μὲν ἡ μήτηρ ἐκάθητο παρὰ τὴν ἐστίαν (δηλ. μεταξὺ ἐστίας καὶ συζυγικοῦ θαλάμου, ἐν τῷ γυναικωνίτιδι=ἐπ' ἐσχάρῃ) κλώθουσα (: στρίβουσα =στρωφῶσα) μαλλία ἀπὸ τὴν ἡλακάτην (=ἡλάκατα) πορφυροβαφῆ (ἤ: βεβαμμένα διὰ θαλασσίας πορφύρας ἐξηγμένης ἐκ τῶν θαλασσίων κογχυλίων=ἀλιπόφωρα): ἐκεῖνον δὲ [τὸν πατέρα] συνήντησε (=ξύμβλητο) βαδίζοντα πρὸς τὴν θύραν [δι' ἣς ἐξήρχοντο τοῦ μεγάρου εἰς τὴν αὐλήν] καὶ κατευθυνόμενον πρὸς τοὺς (=μετὰ) περιφήμους [ναντικούς] ὑποβασιλεῖς (: γέ- [55] ροντας, προύχοντας=βασιλῆας) εἰς συμβούλιον ὅπου (=ἵνα) συνήθως ἐκάλουν (=κάλεον) αὐτὸν οἱ εὐγενεῖς Φαίαιες. Ἐκεῖνη δὲ σταθεῖσα πολὺ πλησίον εἶπε πρὸς τὸν πατέρα [τῆς]· «πατεράκι μου (=πάππα φίλε), δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διατάξῃς νὰ μοῦ ἐτοιμάσωσι (=οὐκ ἂν μοι ἀφοπλίσειας) ἀλήθεια (=δὴ) τετράτροχον φορητὸν ἄμαξαν ὑπὸ δύο ἡμίονων συρομένην (=ἀτήνην) ὑψηλήν, καλλιτρόχον (=ἐύκυκλον), ἵνα μεταφέρω εἰς τὸν ποταμόν, ὅπως πλύνω τὰ πολύτιμα (: τὰ ἔξακουστά=κλυτὰ) ἐνδύματά [μας], τὰ ὅποια πρὸς λύπην μου [60] (=μοι) εἶναι πεταμένα ὡς λερωμένα; Καὶ εἰς σὲ δὲ τὸν ἴδιον ἀρμόζει, ὅταν εὐρίσκεισαι ἐν μέσῳ τῶν προυχόντων, νὰ συνδιασκέπτησαι (=βουλὰς βουλευεῖν) μὲ (=ἔχοντα) καθαρὰ ἐνδύματα εἰς τὸ σῶμα. Πέντε δὲ προσφιλεῖς υἱοὶ σοὶ ὑπάρχουσιν (: ἔχεις δὲ πέντε προσφιλεῖς υἱοὺς=γεγάσι=γεγόνασι) ἐν τοῖς ἀνακτόροις, οἱ δύο ἔγγαμοι (: νενυμφευμένοι=ὄλυιόντες),

οἱ τρεῖς δὲ ἄγαμοι (=ἡῖθεοι) εἰς τὸ ἄνθος τῆς νεανικῆς ἡλικίας· οὗτοι δὲ [οἱ τελευταῖοι τρεῖς] θέλουσι νὰ μεταβαίνωσιν εἰς [65] τὸν χορὸν φοροῦντες πάντοτε νεόπλυτα ἐνδύματα· ταῦτα δὲ πάντα ἀπασχολοῦσι πολὺν τὴν σκέψιν μου (ἤ: περὶ ὄλων τούτων πρέπει νὰ μεριμνήσω ἐγώ)».

Τοιοιτοτρόπως ὠμίλησε, διότι ἐξ αἰδοῦς ἀπέφευγε (=αἰδετο) νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν πατέρα της τὸ ὄνομα τοῦ ὠρίμου γάμου [αὐτῆς]. Ἄλλ' ἐκεῖνος ἐνόει ὅλα καὶ ἀπήντα διὰ τοῦ [ἑξῆς] λόγου· «Οὔτε ἡμίονους σοῦ ἀρνοῦμαι (=φθονέω), τέκνον μου, οὔτε τι ἄλλο. Εἶσαι ἐλευθέρα νὰ πηγαίνῃς (: πῆγαινε=ἔρχου)· οἱ δοριάλωτοι δὲ δοῦλοι (=ἄτὰρ δμῶες) θὰ σοὶ ἐτοιμάσωσιν [70] τετράτροχον φορητὴν ἄμαξαν, ὑψηλὴν, μὲ ὠραίους τροχοὺς ἐφωδιασμένην μὲ (: προσηρμοσμένην μὲ=ἀραρυῖαν) ἐπιμηκες τετράγωνον κιβώτιον [διὰ τὴν ἐναπόθεσιν τοῦ φορτίου] (=ὑπερτερίη)».

Τοιοιτοτρόπως ἀφοῦ εἶπε, ἔδωκε τὰς [δεούσας] διαταγὰς εἰς τοὺς δοριάλωτους δούλους· οὗτοι δὲ ὑπήκουσαν. Ἐκεῖνοι μὲν εὐθύς ἀμέσως (=ἄρα) ἠτοιμάζον ἕξω (δηλ. πρὸ τῆς θύρας=ἐκτός) καλλίτροχον ἄμαξαν ὑπὸ ἡμίονων συρομένην, ἡμίονους δὲ ὠδήγουν ὑπὸ τὸν ζυγὸν [τῆς ἀμάξης· οἷον περιτίου καὶ σήμερον φέρουσιν οἱ βόες ἐν τῷ ἀρότρῳ] καὶ ἔζευξαν ὑπὸ τὴν τετράτροχον ἄμαξαν. [Τοῦτο λέγει ὁ ποιητὴς διότι ὁ ζυγὸς ὑφ' ὃν ὠδηγήθησαν αἱ ἡμίονοι, ἦτο μέρος τῆς ἀμάξης]· ἡ δὲ κόρη ἔφερε [τῇ τῶν θερααινίδων συνδρομῇ [ἐκ τοῦ θαλάμου τὸν λαμπρὸν [ἄτε ὄντα λινοῦν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον] ρουχισμόν (: ἱματισμὸν=ἑσθῆτα· περιληπτ.). Καὶ τοῦτον μὲν [τὸν ἱματισμὸν] κατέθηκεν [ἐντὸς τοῦ κιβωτίου τοῦ προσηρμοσμένου] ἐπάνω εἰς τὴν καλῶς πλατισμένην (: κατειργασμένην=εὐξέστω) τετράτροχον φορητὴν ἄμαξαν (=ἀπὴννη)· ἡ δὲ μήτηρ ἔθειεν ἐντὸς καλαθίου (: κιβωτίου) (=ἐν κίστῃ) ἀφθονον (=μενοεικέα) παντοειδῆ τροφήν, ἔθειτε δὲ ἐν αὐτῷ (=ἐν εἴθει) προσφάγια καὶ (=δὲ) ἐνέχεε ἐντὸς αἰγείου ἀσκοῦ οἶνον. [Πιάσης δὲ παρασκευῆς γενομένης] ἡ κόρη ἐπέβη τῆς ἀμάξης. [Ἡ δὲ μήτηρ] ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τῆς κόρης (=δῶκεν δὲ) ὄγγρον μυρέλαιον (=ἔλαιον) ἐντὸς χρυ-

σοῦ ἐλαιοδοχείου, ἵνα (=εἰως) μετὰ τῶν θεραπειῶν γυναικῶν [80] λουσθῆ [διὰ μείγματος ὕδατος καὶ μυρελαίου] καὶ ἀλειφθῆ (=χυτλώσαιτο). Ἐκείνη δὲ ἔλαβε τὴν μάλιστα, καὶ τὰ σιλπνὰ ἡνία καὶ (=δὲ) ἔμαστίγωσε [τὰς ἡμίονους], ἵνα τρέχωσι (=ἐλάαν)· κρότος δὲ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμιονηλάτου ἀμάξης (=ἡμίονου). Αὐταὶ δὲ [αἱ ἡμίονοι] ἀκαταπαύστως (=ἄμοτον) ὁρμαίως ἔτρεχον (: ἐνέτεινον τὰς δυνάμεις των=τανύοντο), ἔφερον δὲ τὸν ἱματισμὸν καὶ αὐτὴν, οὐχὶ μόνην [μεταβαίνουσαν εἰς τοὺς πλυνούς, διότι] μετ' αὐτῆς βεβαίως καὶ θεραπειῶν πρὸς τούτοις (=ἄλλαι) ἐπορεύοντο [περὶ].

[85] Αὐταὶ δὲ ὅτε πλέον ἔφθασαν εἰς τὸ ὠραιότατον τοῦ ποταμοῦ ὄρεμα, ὅπου ἀκριβῶς (=ἦ τοι) ὑπῆρχον διαρκῶς (:παντοτεινὰ=ἐπηετανοὶ) πλυντήρια (: λίθινοι πρὸς πλύσιν λεκάναι=πλυνοί), ἀφθονοῦν δὲ ὠραῖον ὕδωρ ἐκ τοῦ βάθους [αὐτῶν] ἀναβλύζον ἔρρεε πέραν (=ὑπεκ-προέρρεεν) ὥστε νὰ καθαρῶσι πολὺ μάλιστα ρυπαρὰ ἐνδύματα (: ὅσον πολὺ ρυπαρὰ—ἐνδύματα—καὶ ἂν ἦσαν=μάλα περ ρυπόεντα)—ἐκεῖ αὐταὶ βέβαια ἀπέξευξαν μὲν ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἀπήνης, ὑπὸ τὸν ὀπίσθον ἦσαν, τὰς ἡμίονους καὶ ἀφήκαν αὐτὰς νὰ προχωρήσουν ἐμπρὸς (=ὑπο-ἐκ-προ-έλυσαν ἀπήνης ἡμίονους). Καὶ ταύτας μὲν ὠθήσαν (: παρώρμησαν νὰ τρέχωσι=σεῦαν) πα[90] ρὰ τὰς ὄχθας τοῦ πλήρους δινῶν (συστροφῶν) ποταμοῦ, ἵνα τρώγωσι γλυκεῖαν ὡς τὸ μέλι χλόην (: γρασιδί=ἄγρωστιν). Αὐταὶ δὲ ἔλαβον ἐκ τῆς ἀπήνης διὰ τῶν χειρῶν τὰ ἐνδύματα καὶ ἔρριπτον μέσα (=ἐσφόρεον) εἰς τὸ ὕδωρ, ὅπερ [διὰ τὸ βάθος του ἢ τὴν σκιερὰν περιοχὴν του] ἐφαίνετο ὡς μέλαν, ἐστίβαζον δὲ [αὐτὰ] (=συνεσώρευον δ' αὐτὰ) ἐντὸς τῶν λιθίνων σκαφῶν (: γουρνῶν) (=ἐν βόθροισι) [πρὸς ἀπορρύπανσιν] ταχέως (=θοῶς), δηλ. δεικνύουσαι ἀμιλλαν (: συνερίζομεναι=ἐριδα προφέρουσαι). Ἀφοῦ δὲ ἐπλυναν καὶ ἐκαθάρισαν πάντα ῥύπον, ἤπλωσαν αὐτὰ κατὰ σειρὰν (=ἐξείης) παρὰ τὴν ἀμμώδη ἀκτὴν τῆς θαλάσσης, ὅπου, μάλιστα ἢ θά[95] λασσα συνήθως [ῥοάκις δηλ. εἶχε κύματα] ἐξέπλυνε τοὺς χάλικας [ἐκβάλλουσα, ἐκβράζουσα αὐτοὺς] πρὸς τὴν ξηρὰν. Ἐκεῖναι δὲ, ἀφοῦ ἐλούσθησαν καὶ ἐχρίσθησαν ἀφθόνως (: λιπα-

ρῶς=λίπα) δι' ἐλαίου, ἔπειτα *ἐγευμάτισαν* (=δειπνον εἴλοντο) παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ καὶ *ἀνέμενον* (=μένον) *νὰ στεγνώσωσι* (=ταροσήμεναι) τὰ ἐνδύματα ὑπὸ τοῦ *λάμποντος φωτός* (=αὐγῆ) τοῦ ἡλίου. Ἀφοῦ δὲ *ἐχόρτασαν* (=σίτου τάρφθεν) αἱ δοριάλωτοι ὑπηρετρίαι καὶ αὐτή, *μὲ σφαῖραν δὲ* αὐται εὐθύς τότε ἔπαιζον, ἀφοῦ ἀπέβαλον τὰ καλύμματα τῆς κεφαλῆς [100] *μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἢ λευκοβραχίων* *Ναυσικᾶ* ἔκαμνε τὴν ἀρχὴν *τοῦ παιγνιδίου μετ' ἄσματος καὶ χοροῦ* (=μολπῆς). Ὅπως (=οἷη) δὲ ἡ *εὐστοχος τοξεύτρια* (λοχέαιρα) Ἄρτεμις πορεύεται *ἀνὰ τὰς θάλασσας τῶν ὀρέων* (=κατ' οὐρεα) ἢ ἀνὰ τὸν ὑπερίψηλον Ταυγετον ἢ ἀνὰ τὸν Ἐρύμανθον *τεροπομένη* (: εὐρίσκουσα εὐχαρίστησιν) *ἐν τῇ θήρᾳ τῶν κάπρων* (=κάπροισι) [105] καὶ τῶν ταχειῶν ἐλάφων· μετ' αὐτῆς δὲ αἱ νύμφαι, αἱ κόραι τοῦ τὴν ἀσπίδα φέροντος Διός, αἱ κάτοικοι τῶν ἀγρῶν, *διασκεδάζουσι ἐν τῷ κυνηγίῳ* (=παίζουσι), ἐνδομύχως δὲ χαίρει ἢ Λητώ· πασῶν δ' ὑπερέχει αὕτη κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μέτωπον καὶ εἶναι *εὐκόλως* (=ῥῆα) *εὐδιάκριτος* (=ἀριγνώτη), ἂν καὶ καὶ πᾶσαι εἶναι ὠραῖαι. Τοιοῦτοτρόπως αὕτη βεβαίως ἢ *ἀνύπανδρος παρθένος* (=ἄδμης) διέπρεπε μεταξὺ τῶν θεοπαϊνίδων.

[110] Ἄλλ' ὅτε *πλέον ἀκριβῶς* (=δὴ ἄρα) προτιθίτεο *νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω* (=πάλιν) εἰς τὸν οἶκόν [της], ἀφοῦ πρῶτον ζεύξῃ τὰς ἡμιόνας καὶ διπλώσῃ τὰ ὠραῖα ἐνδύματα, τότε *πάλιν ἄλλο [σχέδιον]* ἐπενόησε ἢ ἀστραπηβόλους ὀφθαλμούς ἔχουσα θεὰ Ἀθηνᾶ, ἵνα δηλ. ἐξυπνήσῃ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἴδῃ τὴν *ὠραῖους ὀφθαλμούς ἔχουσαν* (: τὴν εὐόφθαλμον=εὐώπιδα) κόρην, ἵνα αὕτη (=ἡ· ἀναφ. τελ.) ὀδηγήσῃ αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν τῶν Φαιάκων ἀνδρῶν. Τότε (=ἔπειτα) *ἡ βασιλόπαις* (=βασίλεια) ἔρριψε τὴν σφαῖραν πρὸς τινὰ θεοραπαινίδα [της]· τὴν θεοραπαινίδα μὲν δὲν ἐπέτυχεν, ἔρριψε δὲ [αὐτὴν] *ἐντὸς τοῦ βαθέος στροβίλλου τῶν ὑδάτων*· ἐκεῖναι δὲ (δηλ. ἡ Ναυσικᾶ καὶ αἱ ἀκόλουθοι αὐτῆς) *διὰ τοῦτο* (=ἐπὶ) *μεγαλοφώνως* (=μακρὸν) ἐφώνησαν. Ἐκεῖνος δ' ὁ εὐγενὴς Ὀδυσσεὺς ἐξύπνησεν, ἀνακαθίσας δέ, [ταῦτα] *διελογίζετο* (: ἀνεκύκλει) κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ κατὰ τὴν καρδίαν· «Ἄχ καὶ μένος, εἰς τίνων πάλιν ἀνθρώπων τὴν χώραν

[120] ἔχω ἔλθει (=ἰκάνω=ἦκω); Πότερον (=ἦ)· 1) ἄρα γε (=ῥα) εἶναι οὔτοι βίαιοι (: ὑπερόπται=ὑβρισται) καὶ ἄγριοι καὶ ἄδικοι· ἢ 2) [εἶναι] φιλόξενοι καὶ θεοφοβούμενοι (ἦ : καὶ ἄνθρωποι εἰς τοὺς ὁποίους τὰ αἰσθήματα—νόος—εἶναι θεοφοβούμενα=καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής); Μοῦ ἐπληξε τὰς ἀκοάς μου (=ἀμφήλυθέ με) γυναικεία φωνή (=θῆλυς ἀυτῆ) ὡς ἀπὸ κορασιῶν (=ὡς κουράων) νυμφῶν, αἱ ὁποῖαι κατοικοῦσι (= ἔχουσι) τὰς ὑψηλὰς καὶ ἀποκρήμους (=αἰπηνὰ) κορυφὰς τῶν ὄρεων καὶ τὰς πηγὰς τῶν ποταμῶν καὶ τὰ χλοερὰ (=ποιήεντα) [125] λιβάδια (=πίσσα). Ἀναμφιβόλως (: πράγματι=ἦ) λοιπὸν ἂν δὲ ἀπατώμαι (=που), εἶμαι πλησίον ἀνθρώπων δμολούντων (: ἔναρθρον φωνὴν ἐκβαλλόντων=αὐδηθέντων). Ἄλλ' ἐξετάσω (=ἄγε πειρήσομαι) ἐγὼ ὁ ἴδιος καὶ ἄς ἴδω».

Τοιοιτοτρόπως ἀφοῦ εἶπεν, ἐξετρώπωσεν ἀπὸ τοὺς θάμνους ὁ εὐγενὴς Ὀδυσσεύς, ἐκ δὲ τοῦ πυκνοῦ δάσους ἔθραυσε διὰ τῆς παχείας χειρὸς κλάδον φυλλοβριθῆ (=πτύροθον φύλλον), ἵνα καλύψῃ περὶ τὸ σῶμα τὰ ἀποκρυπτεὰ [130] μέλη (: αἰδοῖα=μήδεα) τοῦ ἀνδρός. Ἐκίνησε δὲ νὰ πορευθῆ ἀκριβῶς ὡς ὄρεσίβιος λέων ἔχων πεποιθήσιν εἰς τὴν ἀμυντικὴν του δύναμιν (=ἀλκί), ὅστις προχωρεῖ, ἂν καὶ βρέχεται καὶ φυσᾶται ὑπὸ τῶν ἀνέμων· τοῦ σπινθηροβολοῦσι δὲ (=δαίεται δὲ οἱ) οἱ δύο ὀφθαλμοὶ [ἐντὸς τῶν κογχῶν](=ἐν) ἄλλ' οὔτος εἰσορᾷ μέσα εἰς ἀγέλην βῶν ἢ προβάτων ἢ καταδιώκει(ἦ : πρέχει κατόπιν) ἀγρίας (:ἀγροδιαίτους) ἐλάφους, διότι (=δὲ) παρακινεῖ αὐτὸν ἡ κοιλία (: ἡ πείνα) νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς καλῶς κλεισμένην μάνδραν (=εἰς πυκινὸν δρόμον), ἵνα προσβάλῃ(=:κίμῃ ἀπόπειραν) τὰ [ἐν αὐτῇ] αἰγοπρόβατα. Τοιοιτοτρόπως ὁ Ὀ- [135] δυσσεύς καίπερ γυμνὸς προετίθειτο νὰ πλησιάσῃ τὰς καλλιπλοκάμους κόρας· διότι ἡ ἀνάγκη [τὸν] ἐκυρίευσεν (: κατελάμβανεν). Φρικαλέος δὲ ἐφάνη εἰς αὐτάς, διότι εἶχε παραμορφωθῆ (=κεκακωμένος) ὑπὸ τῆς ἄλμης, καὶ περίτρομοι ἔφριγον (= πρέσσαν δὲ) ἄλλη πρὸς ἄλλο μέρος εἰς τὰς προεξεχούσας ἀκτὰς. Μόνη δὲ ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀλκινόου ἔμενε· διότι εἰς τὴν καρδίαν [140] ταύτης ἡ Ἀθηναῖ ἐνέβαλε θάρρος καὶ ἀφῆρει (=ἐκ εἴλετο=ἐξέλετο) τὸν φόβον ἐκ τῶν μελῶν. Ἐμείνεν ἀκίνητος (=

στῆ) κρατηθεῖσα εἰς τὴν θέσιν της (=σχομένη) με πρόσωπον ἑστραμμένον πρὸς αὐτὸν (ἀντιμέτωπος=ἄντα)· ἐκεῖνος δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς διελογίσθη, ποῖον ἐκ τῶν δύο (: πότερον=ἦ)· 1) νὰ παρακαλῆ τὴν ὠραίους ὀφθαλμοὺς ἔχουσαν κόρην, ἀφοῦ πιάσῃ τὰ γόνατά της· ἢ 2) ἀπλῶς μόνον (=αὐτως) ἔξ ἀποστάσεως διὰ γλυκέων λόγων νὰ παρακαλῆ, μήπως ἤθελε δεῖξει τὴν πόλιν καὶ [145] [μήπως ἤθελε δώσει ἐνδύματα. Ἐνῶ λοιπὸν τοιοῦτοτρόπως οὗτος ἐσκέπτετο, ἐφάνη (=δοάσατο)[εἰς αὐτὸν] ὅτι ἦτο ὠφελιμώτερον νὰ παρακαλῆ ἔξ ἀποστάσεως διὰ γλυκέων λόγων, [δίστι ἐφοβεῖτο (=δεδιότα)] μήπως ὀργισθῆ κατ' αὐτοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ [αὐτῆς] ἢ κόρη, εἰάν ἤθελε πιάσει τὰ γόνατά [της]. Εὐθύς ἔλεγε τὸν [ἔξῃς] γλυκὺν καὶ εὐφραῖα (=κερδαλέον) λόγον.

«Ἰκετεύω σὲ θερμοτάτα, ὦ βασίλισσα· θεὰ τις λοιπὸν (=νυ) [150] εἶσαι ἢ ἄνθρωπος; Ἐάν μὲν εἶσαι θεὰ τις [ἔξ ἐκείνων], αἱ ὅποιοι (=τοί) κατοικοῦσι τὸν εὐρὺν οὐρανὸν, ἐγὼ τοῦλάχιστον σὲ εὐρίσκω ὁμοιοτάτην (=ἄγχιστα εἶσκω) πρὸς τὴν Ἄρτεμιν τὴν κόρην τοῦ μεγάλου Διὸς καὶ κατὰ τὴν μορφὴν (:καλλονὴν) καὶ κατὰ τὸ ἀνάστημα (: τὸ μεγαλεῖον τῆς παραστάσεως) καὶ κατὰ τὴν φυσικὴν διάπλασιν [ὡς πρὸς τὴν εὐρυθμίαν τῶν μελῶν]· εἰάν δὲ εἶσαι τις ἐκ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς τρισευδαίμονες μὲν σοὶ εἶναι βεβαίως ὁ πατὴρ καὶ ἡ σεβαστὴ μή- [155] τηρ, τρισευδαίμονες δὲ οἱ ἀδελφοί· πολὺ ὡς νομίζω (=που) ἢ ψυχὴ τοῖς φαιδρύνεται (:ἀναζωογονεῖται=αἰνείται) πάντοτε ὑπὸ εὐφροσύνων συναισθημάτων (=εὐφροσύνησιν) ἕνεκα σοῦ, ὅσῳκις βλέπουσι τοιοῦτον δὰ βλαστάρη (: θαλερὸν τέκνον) συχνὰ πυκνὰ νὰ ἐμβαίῃ (=εἰσοιχνεῦσαν) εἰς τὸν χορὸν. Ἐκεῖνος δὲ ἀφ' ἑτέρου [θα εἶναι] ὑπερβαλλόντως (=περὶ) κατὰ τὴν καρδίαν εὐτυχέστατος ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους (=ἔξοχον ἄλλων), ὅστις ὑπερισχύσας [τῶν συμνησθήρων] διὰ τῶν γα- [160] μηλίων δώρων θὰ σὲ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν οἶκόν του. Τῇ ἀληθείᾳ (γὰρ=) δὲν εἶδον ἀκόμη (=πω) με τοὺς ὀφθαλμοὺς μου τοιοῦτον δὰ θνητὸν, οὔτε ἄνδρα, οὔτε γυναῖκα, θαυμασμὸς μὲ καταλαμβάνει, ὅταν [σὲ] βλέπω. Ἐν Διήλῳ ἤδη ποτὲ (ἦτοι: κατὰ τὸν εἰς τὴν Τροίαν πλοῦν) εἶδον (=ἐνόησα) παρὰ τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοιοῦτον νεαρὸν βλαστὸν φοῖνικος νὰ ἀνυψοῦται.

Διότι ὑπῆγα καὶ ἐκεῖ, πολλὺς δὲ στρατὸς μὲ ἠκολούθησε (ἦ : πολλὺς δὲ στρατὸς ἦτο ὑπὸ τὰς διαταγὰς μου) κατ' ἐκίνο τὸ ταξίδιον (τὴν ὁδόν), κατὰ τὸ ὁποῖον ὡς γνωστὸν (ὡς γνωρίζει ὁ κό- [165] σμος ὅλος=δὴ) φοβεραὶ θλίψεις ἔμελλον νὰ μοι συμβῶσιν. Ὁσαύτως δὲ καὶ ἐκείνον [τὸν βλαστὸν], ὅτε εἶδον, εἶχον μείνει ἔκθαμβος (=ἐτεθήπεια) ἐπὶ πολὺ (=δὴν), διότι ἀκόμη δὲν ἀνεβλάστησε (:δὲν ἐξεπετάχθη, ἐφύτρωσεν=ἀνήλυθε) τοιοῦτον στέλεχος (:δένδρον=δόρου) ἐκ τῆς γῆς, ὅπως σέ, ὦ γύναι, θαμάζω καὶ εἶμαι ἐνεὸς (: ἐκπλήττομαι=τέθηπα), φοβοῦμαι δὲ μεγάλως (: φορικτὰ=αἰνῶς) νὰ ἐγγίσω τὰ γόνατά [σου]. Βαρεῖα δὲ συμ- [170] συμφορὰ μὲ ἔχει εὖρει. Χθὲς μετὰ εἴκοσιν ἡμέρας διέφυγον τὸ ὑπομέλαν πέλαγος· ἐν τούτῳ δὲ τῷ μεταξὺ [τῶν εἴκοσιν ἡμερῶν] (=τόφρα δὲ) διαρκῶς τὸ κύμα καὶ αἱ σφοδραὶ θύελλαι μὲ ἔφερον τῆδε κακειῶσε (=μὲ φόρει) ἀπὸ τῆς νήσου Ὠγγύας. Τώρα δὲ κακὸς τις δαίμων (=δαίμων) [μὲ] ἔρριπεν ἐνταῦθα, ἵνα ἴσως (=που) καὶ ἐδῶ δὰ πάθω καὶ ἄλλο κακὸν (=ἔτι κακόν), διότι δὲν νομίζω ὅτι θὰ παύσῃ [τὸ κακόν], ἀλλὰ ἀκόμη πολλὰ [κακὰ] οἱ θεοὶ θὰ μοι κάμωσι πρότερον. Ἄλλ' ἄ- [175] νασσα, ἔσο εὖσπλαγχτος (=ἐλέαιρε), διότι πρὸς σέ πρότην ἦλθον, ἀφοῦ ὑπέστην (=μογήσας) πολλὰ κακὰ, οὐδένα δὲ γνωρίζω ἐκ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, οἵτινες ταύτην ἐδῶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν κατοικοῦσι. Δεῖξόν μοι δὲ τὴν πόλιν καὶ δός [μοι] ἐσχισμένον τι καὶ ἐφθαρμένον ἐνδυμα (=ῥάκος), ἵνα περιβληθῶ, ἐὰν ἴσως (=που) ὅτε ἤρχεσο ἐνταῦθα, εἶχες τοιοῦτόν τι ὡς [180] περιτύλιγμα τῶν ἐνδυμάτων (=σπεύρων). Εἰς σέ δὲ εἶθε οἱ θεοὶ νὰ δώσωσι τοσαῦτα, ὅσα ζωηρῶς ἐπιθυμοῦμαι (=μενοιναῖς) ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ σύζυγον καὶ οἶκον καὶ εἶθε νὰ σοὶ χαρίσωσι εὐτυχῆ (=ἔσθλην) συζυγικὴν σύμπνοιαν (: ἁρμονίαν=ὁμοφροσύνην)· διότι ἀληθῶς (μὲν=μὴν) δὲν [ὑπάρχει] τι (=οὐ μὲν γὰρ [ἔστι]) ὑπέρτερον καὶ ἐξαισιώτερον (: θειώτερον=ἄρειον) τούτου δά, παρὰ ὅτε ἀνὴρ καὶ γυνὴ ἔχοντες μίαν φρόνησιν (=ὁμοφρονέοντε νοήμασιν) διευθύνουσι τὸν οἶκόν [των]· [τοῦτο εἶναι] πηγὴ πολλῶν πικριῶν εἰς τοὺς ἐχθρούς, εἰς δὲ τοὺς φίλους πηγὴ χαρᾶς, παρὰ πολὺ δὲ καὶ οἱ ἴδιοι [σύζυγοι τὸ] αἰ-

[185] *σθάνονται* (: ἤτοι λαμβάνουσι πείραν τῶν ἀγαθῶν τῆς συζυγικῆς ἁρμονίας)».

Πρὸς τοῦτον δὲ ἀφ' ἐτέρου ἀπεκρίνατο ἡ λευκοβραχίων Ναυσικᾶ· «Ξένε, ἀφοῦ οὔτε *πρὸς εὐτελεῆ* (: κοινὸν ἄνθρωπον τοῦ λαοῦ=κακῶ) οὔτε πρὸς ἀνόητον ἄνθρωπον ὁμοιάσεις—ὁ Ὀλύμπιος δὲ Ζεὺς *μόνος* (=αὐτὸς) διανέμει τὴν εὐτυχίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους [καὶ] *εἰς τοὺς εὐγενεῖς* (=ἔσθλοῖσι) καὶ *εἰς τοὺς εὐτελεῖς* (=κακοῖσι), ὅπως ἂν θέλῃ εἰς ἕκαστον· καὶ πρὸς σέ, [190] *ὡς νομίζω* (=που), ἔδωκε *[τὴν τωρινὴν] κακὴν σου τύχην* (=τάδε), σὺ δὲ πρέπει *νὰ ὑποφέρῃς καρτερικῶς* (=τετλάμεν) *κατὰ πάντα τρόπον* [ὅσονδῆποτε πικρὰ καὶ ἂν εἶναι αὕτη] (=ἔμπης)· τώρα δέ, ἀφοῦ ἔχῃς ἔλθει εἰς τὴν πόλιν μας καὶ τὴν χώραν μας, οὔτε *φυσικὰ* (=οὔν) ἐνδυμάτων θὰ στερηθῆς, οὔτε ἄλλου τινός, ἐξ ὅσων ἀρμόζει *[νὰ μὴ στερεῖται* (=μὴ δευεσθαι)] ἰκέτης πολλὰς *δοκιμασίας* (πειράς) *ἕάν τις συναντήσῃ ἡμᾶς* (=ἀντιάσαντα). Θὰ σοι δείξω δὲ τὴν πό- [195] λιν καὶ θὰ σοι εἶπω τὸ ὄνομα τῶν κατοίκων [αὐτῆς]. Οἱ Φαίακες μὲν κατέχουσιν ταύτην δὰ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν, ἐγὼ δὲ εἶμαι θυγάτηρ τοῦ μεγαλοψύχου Ἀλκινόου, ὑπ' αὐτοῦ δὲ *ἀσκειῖται* (=ἔχεται) καὶ ἡ βασιλικὴ ἐξουσία καὶ *ἡ κυριαρχικὴ ἐπιβολὴ* (=βίη).

Εἶπεν (=ἦ) ἀκριβῶς [ταῦτα] καὶ ἐφώνηξε πρὸς τὰς καλλιπλοκάμους θεραπαινίδας· «Σταθῆτε, παρακαλῶ, θεραπαινίδες *ποῦ* (=πόσε)φεύγετε, διότι εἶδετε ἄνθρωπον; *Ἀλήθεια* (=ἦ) *μή-* [200] *πως τάχα* (=μή που) *νομίζετε* (=φάσθε=φατέ) ὅτι εἶναι *[αὐτός δὰ* (=τόν δε)] τις ἐκ τῶν ἐχθρικών ἀνδρῶν; Ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, ὅστις θὰ τολμήσῃ *νὰ ἔλθῃ* εἰς τὴν χώραν τῶν Φαίακων *μὲ ἐχθρικὰς διαθέσεις* (=δηιοτήτα φέρων) *δὲν ζῆ* (: δὲν ἐγεννήθη ἀκόμη· ἢ : δὲν ὑπάρχει ζωντανός θνητὸς κτλ.), *οὔτε θὰ γεννηθῆ* (=οὐδὲ γένηται=οὐδὲ γενήσεται)· διότι [εἶμεθα (=εἰμὲν=ἔσμην)] πολὺ προσφιλεῖς εἰς τοὺς ἀθανάτους. [205] Κατοικοῦμεν δὲ μακρὰν [τῶν ἄλλων ἀνθρώπων] ἐν πελάγει πολυκυμάντω, *εἰς τὴν ἄκρην τοῦ κόσμου* (=ἔσχατοι), οὐδὲ ἔχει ἐπικοινωνίαν μὲ ἡμᾶς ἄλλος τις ἐκ τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' οὔτος δὰ, κάποιος δυστυχῆς ἔχει ἔλθει ἐνταῦθα περιπλανώ·

μενος, τὸν ὁποῖον τώρα πρέπει νὰ περιποιώμεθα (=κομέ-
ειν)· διότι ἐκ μέρους τοῦ Διὸς προέρχονται ὅλοι ἐν γένει
καὶ οἱ ξένοι καὶ οἱ πτωχοί, ἡ δὲ [πρὸς αὐτούς] προσφορά
εἶναι καὶ ὀλίγη καὶ εὐπρόσδεκτος (ἦτοι : ὅσον καὶ ἂν εἶναι
μικρά, εἶναι ὅμως τόσον εὐάρεστος). Ἄλλὰ δώσατε, ὦ θεραπει-
νίδες, εἰς τὸν ξένον καὶ φαγητὸν καὶ ποτὸν καὶ λούσατε [αὐτὸν]
ἐν τῷ ποταμῷ εἰς μέρος ὅπου (=ὄθι) πρὸς τούτοις ὑπάρχει
(=ἐπὶ ἔστι) τόπος ὑπήνεμος (=σκέπας—σκέπασμα—ἀνέμοιο)».

[210] Τοιουτοτρόπως εἶπεν· ἐκεῖναι δὲ καὶ ἐστάθησαν καὶ ἐ-
νεθάρρουναν ἀλλήλας (ἦ : καὶ ἐφώναξαν πρὸς ἀλλήλας, καλοῦ-
σαι ἢ μία τὴν ἄλλην)· ἔβαλαν δὲ νὰ καθίσω(ἦ : ἐτοπρήθησαν δὲ
=καθ' εἶσαν=καθεῖσαν) εὐθὺς τὸν Ὀδυσσεῖα εἰς τόπον προ-
φυλασσόμενον [ἀπὸ τοῦ ἀνέμου] (=ἐπὶ σκέπας), καθὼς διέτα-
ξεν ἡ Ναυσικᾶ ἢ θυγάτηρ τοῦ μεγαλοψύχου Ἀλκινόου. Ἐτοπο-
θήτησαν δὲ πρὸς τούτοις (=ἄρα) πλησίον αὐτοῦ λινοῦν φόρε-
μα (: ἐπανδύτην=φᾶρος) καὶ ὑποκάμισον [ἵνα ἐνδυσθῆ] (=εἰ-
[315]ματα), καὶ (=δὲ) ἔδωκαν ἐντὸς χρυσῆς λυκῆθου ρευστὸν
ἔλαιον, καὶ ἀκολούθως (=ἄρα) προέτρεπον αὐτὸν νὰ λούεται ἐν
τοῖς ῥεύμασι τοῦ ποταμοῦ. Τότε πλέον εὐθὺς ἔλεγε πρὸς τὰς θε-
ραπαινίδας ὁ εὐγενὴς Ὀδυσσεύς· «*Θεραπαινίδες σταθῆτε οὕτω
μακρὰν* (: παραμερίσατε οὕτω...=στήτε ἀπόπροθεν οὕτω· καὶ
δεικνύει διὰ τῆς χειρὸς τὴν θέσιν), *ἕως ὄτου* (=ὄφρα) ἐγὼ μό-
νος ἀποπλύνω τὴν ἄλμην ἀπὸ τοὺς ὄμους μου καὶ ἀλειφθῶ γύ-
[220] ρωθεν διὰ μυρελαίου· διότι ἀληθῶς ἐπὶ πολὺν χρόνον
(=δηρὸν) τὸ μύρον (=ἀλοιφή) εἶναι μακρὰν τοῦ σώματός
μου (: τὸ σῶμά μου ἔχει νὰ ἴδῃ μύρον) ἀπο πολλοῦ. Ἐνώπιόν
σας δὲ ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ λουσθῶ· διότι, ἀφοῦ
ἄπαξ εὐρέθην μεταξὺ (=μετελθὼν) καλλιπλοκάμων νεανίδων,
ἐντρέπομαι νὰ γυμνοῦμαι (ἦτοι νὰ ἀπορρίψω τὸν φυλλοφόρον
πτόρθον)»

Τοιουτοτρόπως εἶπεν· ἐκεῖναι δὲ ἐπορεύθησαν μακρὰν (:ἀ-
[225] πεμακρύνθησαν=ἀπάνευθεν ἴσαν) καὶ εἶπον τοῦτο φυσι-
κὰ εἰς τὴν κόρην. Ἐκεῖνος δὲ ὁ εὐγενὴς Ὀδυσσεύς λαμβάνων ὕ-
δωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ (=ἐκ ποταμοῦ) ἔπλυνεν ἀπὸ τὸ σῶμά του
τὴν ἄλμην, ἣτις τοῦ περιεκάλυπτε (=ἄμπεχέν οἱ) τὰ νῶτα καὶ

τοὺς εὐρεῖς ὤμους, ἐκ δὲ τῆς κεφαλῆς του *διὰ τριβῆς ἐκαθάριζε* (=ἔσμηχε) *τὴν ἀλατοῦχον ἄχνην* (: τὸν ἀφρόν=χνόον) τῆς ἀκαταδαμάστου θαλάσσης. Ἀφοῦ δὲ ἤδη ἔλουσεν ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματός του καὶ *λιπαρῶς* (: ἀφθόνως) ἤλειψε [διὰ μυρελαίου] καὶ περιενεδύθη τὰ ἐνδύματα, τὰ ὅποια ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἡ *ἄγαμος* (=ἄδμης) παρθένος, τοῦτον μὲν ἡ Ἀθηναῖα ἢ ἐκ Διὸς γεννηθεῖσα κατέστησεν αὐτὸν *κατὰ τὴν θεωρίαν* (: ὡς πρὸς τὸ νὰ [230] ἴδῃ τις αὐτὸν=εἰσιδέμεν) καὶ ὑψηλότερον καὶ *παχύτερον* (: πλεόν γεμᾶτον=πάσσονα), *ἀφῆκε δὲ νὰ χυθῶσι κάτω* (= καὶ δὲ ἤκεν) ἐκ τῆς κεφαλῆς [του] τὰ πυκνὰ σγουρὰ μαλλιά του ὁμοια πρὸς τὸ ἄνθος ὑάκινθον [κατὰ τὸ χροῶμα, ἦτοι μέλανα]. Καθὼς δέ, ὅταν περιχύνη [κατὰ τὴν ἐργασίαν του] χρυσὸν περὶ τὸ ἀργυροῦν ἀντικείμενον ἀνήρ τις *εἰδήμων* (=ἴδρις), τὸν ὁποῖον ἐδίδαξεν ὁ Ἡφαιστος καὶ ἡ Παλλὰς Ἀθηναῖα παντὸς εἶδους [235] [χρυσοχοϊκὴν] τέχνην, ὥστε ἐκτελεῖ ἔργα πλήρη χάριτος, τοιοῦτοτρόπως *ἀκριβῶς* (=ὡς ἄρα) ἐπέχυσεν ἐπ' αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων χάριν. Ἐπειτα ἀπομακρυνθεὶς ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς ἀμμόδους ἀκτῆς τῆς θαλάσσης λάμπων ἐξ ὠραιότητος καὶ θεληγῆτρων. Παρατήρει δὲ [αὐτὸν μετὰ θαυμασμοῦ] ἡ κόρη. Τότε πλεόν εὐθύς [μετὰ τὸν ἀποθαυμασμόν] ἔλεγε πρὸς τὰς καλλιπλοκάμους θεραπαινίδας: « Ἀκούσατέ με, λευκοβραχίονες θεραπαινίδες, ἵνα [σᾶς] εἶπω τι. *Οὐχὶ ἀνευ τῆς θελήσεως* (ἢ: βεβαίως τῇ θελήσει) ὅλων τῶν θεῶν, οἵτινες κατοικοῦσι τὸν Ὀλυμπον, οὗτος δὰ ὁ ἀνὴρ ἐπικοινωνεῖ μὲ τοὺς ἰσοθέους Φαίακας: διότι πρότερον μὲν *ἀληθῶς μοι ἐφαίνετο* (=δέατό μοι) ὅτι ἦτο *δυσειδής* (=ἄεικέλιος), τώρα δὲ ὁμοιάζει μὲ τοὺς θεούς, οἵτινες κατοικοῦσι τὸν εὐρὸν οὐρανόν. *Εἶθε* (=αἶ γὰρ) νὰ ἦτο δι' ἐμὲ *τοιοῦτος δὰ* (: τόσον ὠραῖος, ὅσον οὗτος) σύζυγος προσκεκλη- [245] μένος (ὃ ἔ. ἐκλελεγμένος, προσωρισμένος), κατοικῶν ἐνταῦθα *καὶ εἶθε νὰ ἤρεσκεν εἰς αὐτὸν* (=καὶ οἱ ἄδοι) νὰ μένῃ εἰς τοῦτον τὸν τόπον. Ἀλλὰ δώσατε, ὦ θεραπαινίδες, εἰς τὸν ξένον φαγητὸν καὶ ποτόν».

Τοιοῦτοτρόπως εἶπεν, ἐκεῖναι δὲ ὡς ἦτο *ἐπόμενον* (=ἄρα) *προθύμως* (=μάλα) *βεβαίως* (=μὲν=μὴν) ἤκουσαν αὐτὴν καὶ ὑπήκουσαν καὶ εὐθύς παρέθεσαν εἰς τὸν Ὀδυσσεῆα καὶ φαγητὸν

ποτόν. Οὗτος μὲν (=ἦτοι) ὁ πολυπαθῆς εὐγενῆς Ὀδυσσεὺς ἔτρωγε καὶ ἔπινε *ἀρπαντικὰ* (:λαιμάργωγος=ἀρπαλέως). διότι ἐπὶ [250] πολὺν χρόνον ἦτο *νησιτικὸς ἀπὸ τροφῆν* (: ἄγευστος φαγητοῦ). Ἡ δὲ λευκοβραχίων Ναυσικᾶ, ἄλλο ἐσκέφθη. Τὰ ἐνδύματα *δηλαδὴ* (=ἄρα), ἀφοῦ ἐδίπλωσε, [τὰ] ἔθετεν ἐπὶ τῆς ὥραιας φορητοῦ ἀμάξης, ἔξευξε δὲ τὰς ἰσχυρὰς ὄπλᾶς ἐχούσας ἡμίονους, καὶ ἀνέβη [ἐπ' αὐτῆς] ἢ ἰδία. Παρώτρυνε δὲ τὸν Ὀδυσσεᾶ, *καὶ ἤρχισε νὰ λέγη* (=ἔπος τ' ἔφατο) καὶ ὠνόμαζε μὲ τὸ ὄνομα (=ἔκ τ' ὠνόμαζεν· ἦτοι: καὶ ἀφοῦ ὠνομαστὶ προσηγόρευσεν [255] αὐτόν, ὠμίλησε παρωτρύνων τὰ ἐξῆς). «Ἐγέρθητι τώρα πλέον, ὦ ξένε, νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα σὲ συνοδεύσω εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ συνετοῦ πατρός μου, ἔνθα σὲ διαβεβαιῶ ὅτι θὰ γνωρίσης ὅσοι ἐξ ὄλων τῶν Φαιάκων εὐγενεῖς [ὑπάρχουσιν]. Ἄλλὰ *ἀκριβῶς οὕτως* [ὅπως δηλ. θὰ σοι εἴπω] *κάμνε* (=ἔρδειν· ἀντὶ προστακτ.), μοὶ φαίνεσαι δὲ ὅτι δὲν εἶσαι ἀσύνετος (ἀνόητος)· ἐν ὅσῳ μὲν θὰ πορευώμεθα *διὰ τῆς ἐξοχῆς* (=ἀγρούς) *καὶ τῶν καλλιεργημένων γαιῶν* (: τῶν ἐξοχικῶν κτημάτων= [260] ἔργα ἀνθρώπων), *ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ* (: κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο=τόφρα) *βάδιζε* (=ἔρχεσθαι· ἀντὶ προστακτ.) ταχέως μετὰ τῶν θεραπεαινίδων ὀπισθεν τῶν ἡμίονων καὶ τῆς ἀμάξης· ἐγὼ δὲ προπορευομένη θὰ δεῖξω τὴν ὁδόν. Ὅταν δὲ πατήσωμεν τὸν πόδα ἐπὶ τῆς πόλεως, περὶ τὴν ὁποίαν *ὑψηλὰ πυργωτὰ τεῖχη ὑπάρχουσιν* (=πύργος [ἔστι] ὑψηλός), ὥραιος δὲ λιμὴν ἐκατέρωθεν τῆς πόλεως καὶ στενὴ ἢ εἴσοδος [εἰς τὴν πόλιν ὑπὲρ τὸν ἰσθμὸν τὸν μεταξὺ τῶν δύο κόλπων]· *ἀμφίκυρτα δὲ κατὰ τὴν πρῶραν καὶ πρῦμναν* (=ἀμφιέλισσαι δὲ) πλοῖα ἔχουσιν ἀνελ- [265] κυσθῆ εἰς τὴν ὁδόν [ἐκατέρωθεν αὐτῆς]. Διότι εἰς ὅλους ὑπάρχει *ναυστάθμιον* (=τόπος μετὰ πασσάλων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐτοποθετοῦντο τὰ πλοῖα=ἐπίστιον) ἴδιον δι' ἕκαστον. Ἄλλὰ *καὶ* (=δέ τε) ἐκεῖ [παρὰ τὰ πλοῖα] πέριξ τοῦ ὥραιου ναοῦ τοῦ Ποσιδῶνος [εἶναι] καὶ *ἡ ἀγορὰ* (: ὁ τόπος τῆς συνελεύσεως τοῦ τοῦ λαοῦ) τῶν *ἐφωδιασμένη* (=κατεσκευασμένη=ἀραρυῖα) *μὲ λίθους* (=λάεσσι) *ὀγκωδεστάτους* (: τοὺς ὁποίους μεταφέρουσιν ἔλκοντες, σύροντες=ἄυτοῖσι) *κεχωσμένους εἰς τὴν γῆν* (=κατωρχέεσσι). Ἐκεῖ δὲ *ἐν τῇ ἀγορᾷ ὅπου καὶ τὰ πλοῖα*

(=ἐνθα) *κατεργάζονται* (: ἢ λαμβάνουσι πρόνοιαν περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν... =ἀλέγουσι) *τὰ ἐξαργήματα* (: τὰ ἄρμενα=ὄπλα) τῶν μελανοχρόων πλοίων, δηλ. *τὰ καλῶδια* (=πέισματα) καὶ *ἰστία* (: πανία=σπείρας) καὶ *ἀποξύνουσι* (: ὀμαλύνουσι, λειά-[270] νουσι) τὰς κώπας. Διότι οἱ Φαίακες δὲν φροντίζουν περὶ τόξου, οὐδὲ περὶ φαρέτρας, ἀλλὰ περὶ ἰστών καὶ κωπῶν πλοίων καὶ *ἰσορρόπων* (: συμμετρῶν) πλοίων, διὰ τῶν ὁποίων μεθ' ὑπερηφάνου χαρᾶς διαπλέουσι τὴν λευκὴν [ὡς ἐκ τῶν κυμάτων θάλασσαν]. Τούτων *προσπαθῶ ν' ἀποφεύγω* (=ἀλεείνω) τὸν *δυσάρεστον λόγον* (ἢ : τὴν κακογλωσσίαν=φήμην ἀδευκέα), μήπως τις *κατόπιν* (=ὀπίσσω) [μὲ] *κακολογῇ*· *διότι* (=δὲ) ὑπάρ-[275] χουσι λίαν αὐθάδεις [ἄνθρωποι] ἀνὰ τὴν χώραν καὶ ἴσως (=νυ) ὡς ἔξῃς *ἤθελεν εἶπει* (=εἶπῃσιν=ἔρει=εἶποι [ἄν] τις *ἐκ τῆς κατωτέρας κοινωνικῆς τάξεως* (=κακώτερος), ἐὰν συναντήσῃ [ἡμᾶς]· «Τίς δ' εἶναι οὗτος δὰ ὁ ὠραῖος καὶ μεγαλόσωμος ξένος, ὅστις ἀκολουθεῖ τὴν Ναυσικᾶν ; Ποῦ δὲ εὔρεν αὐτόν; Σύζυγος ἴσως θὰ εἶναι διὰ τὴν ἰδίαν (: δι' αὐτὴν ταύτην =οἱ αὐτῇ). *Βεβαίως, ὡς φαίνεται, παρέλαβε* (: περιεμάζευσε=κομίσατο) ἀπὸ τὸ πλοῖόν του περιπλανηθέντα τινὰ *ἐκ τῶν ἐν μεμακρυσμένῃ χώρᾳ κατοικούντων ἀνδρῶν* (: ἐκ τῶν ξενομεριτῶν=τηλεδαπῶν ἀνδρῶν), *διότι δὲν ὑπάρχου-* [280] *σὶ τινες πλησίον* (: διότι ἐχάθησαν οἱ ἐντόπιοι)· ἢ θεὸς τις *χιλιοπαράκλητος* (=πολύλλιστος = περιπόθητος = πολυάριθμος) καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ *τῇ ἔκαμε τὴν χάριν καὶ ἦλθε* (=ἦλθὲν οἱ) *ἐπὶ τῇ θερμῇ παρακλήσει τῆς* (=εὐξαμένη), θὰ ἔχη δὲ [ἢ Ναυσικᾶ] ὡς σύζυγον αὐτὸν *διὰ πάντα* (: καθ' ὅλην τῆς τὴν ζωὴν=ἡματα πάντα). *Καλλίτερον [εἶναι]* (ἢ : ἦλθε καλλίτερα τὸ πρᾶγμα), ἐὰν καὶ αὐτοπροσώπως μάλιστα, *ἀφοῦ ἐπήρε τοὺς δρόμους* (=ἐποικομένη) εὔρε σύζυγον *ἐξ ἄλλου μέρους* (: ἀλλοδαπόν)· *διότι βέβαια* [ἢ κυρία, τὸ μοῦτρό της] (=ἦ γαρ) *περιφρονεῖ* (=ἀτιμάζει) *τούτους ἐδῶ* (=τούς δε) τοὺς ἐντοπίους Φαίακας, οἵτινες καὶ πολλοὶ καὶ εὐγενεῖς [ὄντες] τὴν ζητοῦσιν [285] εἰς γάμον». Οὕτω θὰ εἴπωσιν, εἰς ἐμὲ δὲ ταῦτα ἤθελον εἶναι *σιγῆμα* (:μεγάλῃ προσβολῇ, ὕβρις). *Ἄλλὰ καὶ ἄλλην* (=καὶ δ' ἄλλῃ) κατακρίνω, *ἣτις* (:ὁποιαδήποτε) βεβαίως τοιαῦτα ἤθελε

πράττει καὶ ἡ ὁποία *παρὰ τὴν θέλησιν* (: εἰς τὸ πείσμα=ἀέκητι) *τῶν προσφιλῶν της* (=φίλων), ἐνῶ ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ζῶσι, *ἀναπτύσσει σχέσεις* (: ἐπικοινωνεῖ=μίσηται) μὲ ἀνδρας, πρὸ τοῦ βεβαίως νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον *φανερὸν* (: νόμιμον=ἀμφαδόν). Ἄλλὰ σύ, ὦ ξένη, *ταχέως συγκέντρωσον εἰς τὸν νοῦν σου* (: ἐννόησον) [290] τὸν παρ' ἐμοῦ λόγον (δηλ. τὸν ἀπὸ τοῦ στίχου 285 κλ.), ἵνα τάχιστα ἐπιτύχῃς παρὰ τοῦ πατρός μου *συνοδείαν* (=πομπῆς) καὶ ἐπάνοδον εἰς τὴν πατρίδα. *Θὰ εὖρῃς* (θα ἀπαντήσης=δήεις) πλησίον τῆς ὁδοῦ λαμπρὸν ἐξ ἐγείρων (: λευκῶν) ἄλλος τῆς Ἀθηνᾶς. Ἐντὸς δὲ [αὐτοῦ] ὄρει πηγὴ, ὀλόγουρα δὲ [αὐτῆς ὑπάρχει] λιβάδιον, ἐκεῖ δὲ [ὑπάρχει] *κηῆμα βασιλικὸν τοῦ πατρός μου* (: τόπος ἀποτετημημένος, ἀποχωρισμένος καὶ παρακεχωρημένος τιμῆς ἔνεκεν τῷ βασιλεῖ πατρί μου =τέμενος) καὶ *καρποφόρος* (ἦ: θαλερὰ) *ἐπίπεδος ἔκτασις* (ἦ: κῆπος), τόσον μακρὰν τῆς πό- [295] λεως, ὅσον γίνεται τις ἀκουστός, ἐὰν φωνάξῃ. *Ἐμεῖ* (δηλ. ἐν τῷ ἄλλοι) καθίσας *μείνον* (=μειναι· ἀπρμφ. ἀντι προστακτ.) [ἐπί τινα] χρόνον, ἕως ὅτου ἡμεῖς ἔλθωμεν εἰς τὴν πόλιν καὶ φθάσωμεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ πατρός [μου]. Ὅταν δὲ *ὑπολογίῃς* (νομίῃς=ἔλθῃ) ὅτι ἡμεῖς ἔχομεν φθάσει εἰς τὰ ἀνάκτορα, *ἔλοιπὸν τότε* (=καὶ τότε) *ἔρχου* (=ἔμεν· ἀπρμφ. ἀντι προστακτ.) εἰς τὴν πόλιν τῶν Φαιάκων *καὶ ἐρώτια* (=ἐρέεσθαι· ἀπρμφ. ἀντι προστκ.) περὶ τῶν ἀνακτόρων τοῦ πατρός μου τοῦ μεγα- [300] λοφύχου Ἀλκινόου. εἶναι δὲ λίαν εἰδιάρκριτα *καὶ παις ἀκόμη μικρὸς* (: καὶ νῆπιον) δύναται νὰ σὲ ὀδηγήσῃ, διότι ἀληθῶς (=μὲν) *σὺδόλως* (=οὐ τι) ὅμοια πρὸς ταῦτα ἔχουσι κατασκευασθῆ *τὰ μέγαρα* (: οἱ οἴκοι) τῶν Φαιάκων (ἦ: διότι πράγματι δὲν εὐρίσκεται οἰκία τῶν Φαιάκων ὅμοια πρὸς ταῦτα), ὁποῖος εἶναι *ὁ οἶκος* (: τὸ ἀνάκτορον) τοῦ ἥρωος Ἀλκινόου. Ἄλλ' ὅταν σὲ κρύψωσιν οἱ περιβάλλοντες τὴν αὐλὴν θάλαμοι [οἷτινες ἐπέιχον τὴν νῦν ἐν ταῖς Μοναῖς θέσιν τῶν κελλίων, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἔκειτο τὸ ἀνάκτορον] καὶ ἡ αὐλὴ (ἦ: ὅταν εἰσέλθῃς ἐντὸς τῆς αὐλῆς τῆς ὑπὸ τῶν θαλάμων περιθεομένης) *ὅσον τὸ δυνατόν* (: μάλα) *ταχέως* (=ὄχα) *διελθε* (=διελθέμεν· ἀπρμφ. ἀντι προστακτ.) *(τῆς μεγάλης αἰθούσης* [τῶν ἀνακτόρων, δηλ. τοῦ ἀνδρῶν νίτιδος], μέχρις ὅτου φθάσῃς εἰς τὴν μητέρα μου· αὕτη δὲ κά-

[305] θηται παρὰ τὴν ἐστίαν ἐν τῷ τόπῳ, τὸν ὄποιον φωτίζει τὸ πῦρ [αὐτῆς] (=ἐν πυρὸς αὐγῇ=εἰς τὴν λάμπιν τοῦ πυρὸς) κλώθουσα μαλλιὰ ἀπὸ τὴν ἡλακάτην πορφυροβαφῆ, θαυμασία κατὰ τὴν θεάν (: προκαλοῦντα τὸν θαυμασμόν τοῦ θεατοῦ) στυλωμένη (στηριζομένη) [διὰ τοῦ ἔρσεεινώτου τοῦ καθίσματος] ἐπί κίονος· δοριάλωτοι δὲ θεραπαινίδες χάριν αὐτῆς κάθηται ὄπισθεν. Ἐκεῖ δὲ ἔχει στηριχθῆ (ἀκουμβᾶ) πρὸς τὸν αὐτὸν στῦλον (=ποτικέκλιται αὐτῇ) ὁ θρόνος τοῦ πατρός μου [ἦτοι οἱ δύο σύζυγοι ἐκάθητο πλαγίως καὶ πλησίον ἀλλήλων] ἐπὶ τοῦ ὄποιου καθήμενος (=τῷ ἐφήμενος) οὗτος ὡς ἀθάνατος πίνει συχνὰ [310] αἶνον (: συχνοπίνει=οἰνοποτάζει). Τοῦτον προσπερνῶν (παρερχόμενος=παραμειψάμενας) θὲς τὰς χεῖράς σου περὶ τὰ γόνατα (: περιπτύσσου τὰ γόνατα=περὶ... βαλλέμεν· ἀπρμ. ἀντι προσι:) τῆς μητρός μας [κατ' οἰκογενειακὴν ἔκφρασιν δηλ. ἐμοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν μου], ἵνα πρὸς μεγάλην σου χαρὰν (=χαίρων) ταχέως ἴδῃς τὴν ἡμέραν τῆς [εἰς τὴν πατρίδα σου] ἐπανόδου, καὶ ἐὰν πολὺ μακρὰν εἶσαι. [Ἐὰν ἐκείνη βεβαίως (ἢ [315] μήτηρ μου) φίλα σοι (=τοι) φρονῆ ἐν τῇ καρδίᾳ [της], τότε ὑπάρχει] εἰς σὲ ἐλπίς νὰ ἴδῃς τοὺς προσφιλεῖς [σου] καὶ νὰ φθάσῃς εἰς τὸν καλῶς ἐκτισμένον οἶκόν σου καὶ τὴν πατρίδα].

Τοιοιτοτρόπως λοιπὸν ἀφοῦ εἶπεν, ἐμάστιξε τὰς ἡμίονους διὰ τῆς μάστιγος τῆς ὁποίας ἡ ἐπιφάνεια τοῦ δερματίνου λωρίου ἦτο στιλπνῆ (στίλβουσα=φαεινῆ)· αὐταὶ δὲ ταχέως ἀφῆκαν [ὄπισθεν] τὸ θεῦμα τοῦ ποταμοῦ.

Αὐταὶ δὲ ὥραϊα μὲν ἔτρεχον, ὥραϊα δὲ βάδην ἐπροχώρουσαν (=ἐν δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν). Ἐκείνη δὲ δεξιῶς διεηθύνε τὴν ἄμοξαν (=μάλα ἠγνίχευεν), ἵνα ἀκολουθῶσι συγχρόνως (= ἅμ' ἐποίετο) περὶ αἱ θεραπαινίδες καὶ ὁ Ὀδυσσεύς, μὲ νοημοσύνην δὲ κατέφευγεν ἐπὶ τῶν νότων [τῶν ἡμίονων] τὴν μάστιγα. Καὶ ὁ ἥλιος ἔδυσε καὶ εὐτοὶ ἐφθασαν (ἦτοι : σὺν τῇ δύσει ἐφθασαν) εἰς τὸ περίφημον ἄλσος τῆς Ἀθηνᾶς, ὅπου φυσικὰ (=συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας=ἄρα) ἐκάθισεν ὁ εὐγενὴς Ὀδυσσεύς. Ἐὐθὺς τότε (: ἀφοῦ ἔμεινα μόνος=ἔπειτα) ἠῦχετο εἰς τὴν κόρην τοῦ με-

γάλου Διός· «Ἐπάκουσόν μου τέκνον τοῦ αἰγιόχου Διός, ἀπροσμάχητε· τώρα πλέον τοῦλάχιστον εἰσάκουσόν μου, ἄφου [325] οὐδέποτε *πρότερον* (=πάρως) εἰσήκουσάς μου *συντριβομένου* (:ναυαγοῦντος), ὅτε *μὲ συνέτριβε* (:ὅτε μοῦ συνέτριβε τὸ πλοῖον=μ' ἔρραιε) ὁ ἔνδοξος *Σεισίχθων* (Ποσιδῶν). *Εὐδόκησον νὰ ἔλθω ἐγὼ πρὸ τῶν Φαιάκων ἀγαπητὸς καὶ ἀξίως συμπαθείας* (: ἀξίωσόν με νὰ εὔρω ἐν Φαιάκοις φιλίαν καὶ εὐσπλαγχνίαν)».

Τοιοῦτοτρόπως εἶπε προσευχόμενος· εἰσήκουσε δὲ αὐτὸν ἡ Πάλλας Ἀθηνᾶ. Δὲν ἐφαίνεται ὁμως ἀκόμη εἰς αὐτὸν *ἔναντι* (δηλ. κατὰ πρόσωπον=ἔναντι)· διότι ἐσέβετο βεβαίως *τὸν γνήσιον ἀδελφὸν τοῦ πατρός [της]* (=πατροκασίγνητον)· οὗτος δὲ *σφοδρῶς* (:μανιωδῶς=ἐπιζαφελῶς) ἦτο ὠργισμένος κατὰ τοῦ ἰσοθέου Ὀδυσσέως *πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ* (δηλ. μέχρις οὗτου ἔφθασεν) εἰς τὴν χώραν του.

ΤΕΛΟΣ ΡΑΨΩΔΙΑΣ Ζ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ, Δ.Φ.

ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΑΣ & ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Πωλούνται ἐν τῷ ἐκδοτικῷ ἡμῶν Οἴκῳ αἱ κάτωθεν πρωτότυποι
σχολικαὶ μεταφράσεις τοῦ κ. **Ἰωάννου Θ. Ρώσση**, γυμνασιάρχου.

Διὰ τὴν πρώτην τάξιν τῶν τετραταξίων Γυμνασίων.

α) Δυσίου λόγοι Δρ. 6.—β') Ἀρριανοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀνά-
βασις Δρ. 8.—γ') Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων Πολιτεία Δρ. 8.—δ')
I. Homond de viris illustribus Δρ. 8.—ε') Ἡροδότου Μῦθοι Δρ. 8.
—ς') Πλουτάρχου Θεμιστοκλέους Δρ. 8.—ζ') Πλουτάρχου Ἀρι-
στείδης Δρ. 8.—η') Ἀσπινικοῦ Ἀναγνωσματορίου Δρ. 8.

Διὰ τὴν δευτέραν τάξιν τῶν τετραταξίων γυμνασίων

α) Θουκυδίδου Ἰστορ. βιβλ. Α' Δρ. 6.—β') Θουκυδίδου Ἰ-
στορ. βιβλ. Β' Δρ. 6.—γ') Ὀμήρου Ὀδύσσεια Α—Ζ Δρ. 8.—
δ') Ὀμήρου Ὀδύσσεια Γ Δρ. 6.—ε') Δημοσθένους Ὀλυμπιακοὶ
Δρ. 6.—ς') Βίοι Κορνηλίου Νέποτος Δρ. 8.—ζ') Καίσαρος de
bello civili Δρ. 6.—η') Ἀπομνημονεύματα Ξενοφάντος Δρ. 12, 50
θ') Τιβέριος καὶ Γάιος Γράγχου Δρ. 8.—ι') Ἄγις καὶ Κλεο-
μένης Δρ. 8.

Διὰ τὴν τρίτην τάξιν τῶν τετραταξίων Γυμνασίων.

α) Δημοσθένους α' Φιλippiκὸς καὶ περὶ εἰρήνης Δρ. 8.—β')
Δημηγορίαι Θουκυδίδου Δρ. 6.—γ') Ὀμήρου Ἰλιάς Α Δρ. 6.—
δ') Ὀμήρου Ἰλιάς Ζ Δρ. 6.—ε') Ἀπολογία Σωκράτους Δρ. 8.
ς') Κρίτων Πλάτωνος Δρ. 6.—ζ') Λυρική Ἀνθολογία Δρ. 8.—
η) Γ' Κατιλινακὸς Δρ. 6.—θ) Δ' Κατιλινακὸς Δρ. 6.—ι) Ἐ-
πιστολαὶ Κικέρωνος Δρ. 8.—ια) Ὀβιδίου Μεταμορφώσεων Δρ. 8.
ιβ) Δημοσθένους β' Φιλippiκὸς Δραχ. 6.—ιγ) Θεοφράστου Χα-
ρακτῆρες Δρ. 8.—ιδ) Λουκιανοῦ Χάρων ἢ Ἐπισκοπεῦντες Δρ. 6.

Διὰ τὴν τετάρτην τάξιν τῶν τετραταξίων Γυμνασίων.

α) Ἀντιγόνη Σοφοκλέους Δρ. 9.—β) Οἰδίπους Τύραννος
Σοφοκλέους Δρ. 10.—γ) Ὀμήρου Ἰλιάς Ο—Π Δρ. 8.—δ) Ὀ-
μήρου Ἰλιάς Ρ—Σ Δρ. 8.—ε) Ὀμήρου Ἰλιάς Τ—Χ Δρ. 10.—
ς) Ὀμήρου Ἰλιάς Ψ Δρ. 8.—ζ) Ὀμήρου Ἰλιάς Ω Δρ. 8.—
η) Αἰναΐς Οἰεργιλίου βιβλ. α' καὶ β' Δρ. 10.—θ) De of-
ficiis Κικέρωνος Δρ. 8.—ι) Ὁρατίου Ὄδοι Δρ. 8.—ια) Εἰδύλλια
Θεοκρίτου Δρ. 6.—ιβ) Ἐπιτάφιος Περικλέους Δρ. 6.—ιγ) Sa-
nium Scipionis M. Τυλλίου Κικέρωνος Δρ. 8.

Τιμᾶται Δραχμῶν 8